

DARBININKAS

Vol. LXII, Nr. 8
Vasaris-February 25, 1977

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

25 centai

DEPARTMENT OF STATE
WASHINGTON

February 15, 1977

Dear Mr. Charge d'Affaires:

On behalf of the Government and people of the United States, I am pleased to send you greetings and best wishes on the occasion of the fifty-ninth anniversary of Lithuanian Independence.

Our nation has benefited greatly from the many contributions of its citizens of Lithuanian origin. We are all made richer by the undaunted spirit of liberty and self-determination of the Lithuanian people and by their continuing efforts to maintain their proud national heritage.

Sincerely,

Arthur A. Hartman
Acting SecretaryDr. S.A. Backis,
Charge d'Affaires of LithuaniaSavaitės
įvykiai

Valst. d-tas pavedė savo atstovui prie JT Ženevoj posėdžiaujančios žmogaus teisių komisijos Allard K. Lowenstein pareikalausti, kad komisija ištirtų sovietų disidentų Juri Orlov ir Aleksandr I. Ginzburg areštus. Susitikęs su Sov. S-gos atstovu Valerian A. Zorin, Lowenstein pareiškė JAV vyriausybės susirūpinimą dėl disidentų areštų.

Maskvos Pravda vedamajam išvadino Sov. S-gos disidentus viešais socializmo priešais, nieko neatstovaujančiais ir nutolusiais nuo sovietinės liaudies. Esą disidentai egzistuoja tik dėl to, kad vakarai juos remia, atlygina ir garbina.

JAV lankėsi Meksikos naujasis prez. Jose Lopez Portillo, ieškodamas pagalbos ūkiniam sunkumam nugalėti ir norėdamas pataisyti apgedusius santykius.

Buv. Indijos premjero Jamuharlal Nehru sesuo ir dabartinės min. pirm. Gandhi teta Vijaya Lakshmi Pandit, norėdama priartinti autoritetinio režimo galą, įsijungė į politinės opozicijos veiklą.

JAV įspėjo Izraelį, kad jo vykdomi aliejaus grėžimai okupuotoj Suez'o įlankoje yra nelegalūs.

Valst. sekr. Cyrus R. Vance išvyko į Art. Rytus ieškoti būdų taikai tarp arabų ir žydų įgyvendinti.

Čekoslovakijos policija išlaipino iš tarptautinio traukinio NYT korespondentą Paul Hofmann, jį iškratė ir atėmė Aleksandro Dubcko pareiškimo kopiją ir rašytojo Ludwik Vaculik straipsnį, pavaizduojantį jo areštą. Tokio pat likimo susilaukė ir vokiečių žurnalistas Walter Kratzer, tik pas jį nieko nerado.

Kanados piliečiai pagal įsigaliojusį įstatymą nustoję buvę Britanijos, bet ir toliau pasiliko britų Commonwealth piliečiais.

P. Afrikos R. katalikų vyskupai pareiškė skirsią juodus kunigus į baltųjų parapijas ir integruosią bažnyčią priklausančius pastatus, kaip ligonines, prieglaudas ir kt. Baltųjų tarpe yra 300,000 katalikų, o juodųjų — 1.5 mil.

Etiopiją valdančios karinės tarybos narys plk. ltn. Mengistu Haile, išėjęs laimėtoju per įvykusį tarybos narių susišaudymą, buvo paskelbtas tarybos pirm-ku ir valstybės galva.

Šimtai Rodezijos juodųjų vyrų pereina į Botswana, iš kur jie pergabenami lėktuvais į Zambiją ir įsijungia į Joshua Nthomo vadovaujamą Afrikos liaudies unijos partizanus.

Jugoslavijos spauda apkaltino vakarus, kad jie, keldami žmogaus teisių pažeidimus komunistinėse valstybėse, nuodija tarptautinę atmosferą. Ji taip pat atmetė ir vakarų valstybių laisvės sampratą.

Egipto gyventojai atsiklausimu patvirtino prez. Anwar el-Sadat išleistą įstatymą, draudžiantį streikus ir demonstracijas.

Lankydamasis Afrikoje, JAV ambasadorius prie JT Andrew Young patyrė visų Afrikos valstybių pagėdavimą, kad JAV įsijungtų į Afrikos problemų sprendimą.

Ispanijos policija išlaisvino prieš kurį laiką Madride pagrobtais valstybės patarėjų tarybos pirm. Antonio Maria de Oriol y Urquijo ir gen. Amilio Villascusa.

54 JAV rašytojai ir aktoriai pasiuntė Čekoslovakijos prezidentui Gustav Husak laišką, protestuojantį prieš disidentų areštus ir persekiojimą.

LIUDAS SIMUTIS IŠ KALĖJIMO
PALEISTAS

Vasario 17 gauta iš Lietuvos žinia, kad ten paleistas iš kalėjimo Liudas Simutis. Kalėjime jis išbuvo 21 metus ir 8 mėnesius. Jis dėkoja visiems, kas prisidėjo prie jo išvadavimo iš sunkaus kalėjimo.

Kas tas Simutis?

Ši trumpa žinia tuoj iškėlė klausimą: kas tas Simutis? Kodėl dabar jis dėkoja užsienio lietuviams ir apskritai laisvai pasaulio spaudai?

Tie iškilę klausimai privertė grįžti į praeitį, vartyti Darbininko komplektus. Ten ir buvo rastas tas kalinys Liudas Simutis, rastas su visa savo istorija. Būdamas sunkiausiam kalėjime, jis 1970 liepos 20 pasiuntė laišką — prašymą sovietų aukščiausiam prezidentui, kad jį iš kalėjimo paleistų. Tą prašymą jis pasiuntė ne per kalėjimo administraciją, bet kitais kanalais. Prašymas pateko į sovietų aukščiausią prezidentą, bet drauge visa jo bylos medžiaga pateko į

pogrindinį leidinį "Paskutinių įvykių kronikos". Tos kronikos plačiai aprašė jo bylą ir atspausdino jo laišką aukščiausiam prezidentui. Kronikos pateko į vakarus, ir tada daug kas apie tuos įvykius rašė ir komentavo. Rašė ir lietuvių spauda.

1970 balandžio 7 Liudo Simučio pilnas laiškas buvo atspausdintas ir Darbininke. Užėmė antrą ir trečią puslapius. Iš to laiško sužinome visą jo istoriją.

Tėvas — Rainių kankinys

Liudas Simutis yra gimęs 1935. Jo tėvas Adomas Simutis, kilęs iš Vėgerių valsčiaus, Mažeikių apskrities, nuolat gyveno savo namely Kaunatavoj, Luokės valsčiuje, Telšių apskrityje. Dirbo padieniu darbininku, buvo vedęs, turėjo du sūnus. Nepriklausomos Lietuvos laikais politinėm organizacijom nepriklausė.

Kai buvo Lietuva sovietų okupuota, dvi savaitės prieš karą, 1941 birželio 8 enkavedistai jį

suėmė ir patalpino į Telšių kalėjimą.

Sovietų Sąjungos ir Vokietijos karas prasidėjo 1941 birželio 22. Rusai traukėsi, taip enkavedistai naikino visa, ką tik galėjo. 1941 birželio 24 jie išžudė visą Telšių kalėjimą, išvežę 72 kalinius į Rainių miškelį. Nukankino negirdėto žiaurumo būdais. Ten žuvo ir Liudo tėvas — Adomas Simutis.

Į partizanų eiles

Liudui tada buvo 5 metai. Jis girdėjo nepaprastas moterų aimanas, girdėjo prakeikimo žodžius bolševikam ir matė savo tėvo lavoną, kuris buvo apdegintas karštu vandeniu, ištrauktas liežuvis, sudraskytas, suniektintas.

Antros okupacijos metu jis irgi matė didelius žiaurumus, gyventojų vežimus, terorą. Taip jis jaunutis pasidarė Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio narys. Aktyviai trejus metus kovojo su ginklu prieš okupantą.

Lietuvių delegacija su Connecticuto gubernatore Ella T. Grasso. Iš k. kun. J. Matutis, Regina Tijūnelienė, gubernatorė E. T. Grasso, E. A. Liūdzivienė, dr. P. Vileišis ir Bronius Vilčinskis.

REŽIMUI UŽKLIŪVA
IR VYSKUPAI, IR KLIERIKAI

Iš L.K.B. Kronikos Nr. 24

Vilnius

1976 vasarą grįžtančius iš Romos vyskopus L. Povilonį ir R. Krivščionį Maskvoj iškrėtė munitinės pareigūnai. Atėmė visas devocionalijas. Krėsdami išardė net vysk. L. Povilonio kaklaraištį. Munitinės darbuotojos juokdamos kabino sau ant kaklo rožančius, tuo giliai įžeisdamos aukštus Bažnyčios asmenis.

Lietuvoj įvairiai komentuojama ši krata. Vieni mano, kad vyskupai neatlikę jiems skirto valdžios uždavinio. Kiti — kad krata susijusi su kai kurių Eucharistiniame kongrese dalyvavusių kunigų intrigomis. Trečiai, kad tai buvęs apsukrus saugumo ėjimas, norint pakelti Vatikano akys vyskupų autoritetą.

Kaunas

1959-1961 kun. L. Jagminas Tarpdiecėzinėj Kauno kunigų seminarijoje dėstė Šv. Raštą. Religijų reikalų tarybos įgalotinio reikalavimu jis buvo pašalintas iš kunigų seminarijos dėstytojo pareigų. Rugienis kaltino, kad kun. L. Jagminas per paskaitas skleidęs antitarybines nuo-

taikas. Iš tikrųjų Religijų reikalų tarybos įgalotiniui nepatiko rimtas ir nuoširdžiai savo pareigas einąs dėstytojas. Laikas nuo laiko Religijų reikalų taryba "apvalo" seminariją nuo panašių dėstytojų, norėdama, kad į gyvenimą išeitų neprincipingi ir mažai bažnytinės dvasios turintys kunigai.

Kaunas

1976 rugsėjo mėnesį į Berlyno taikos konferenciją buvo nuvykęs Kunigų seminarijos rektorius, lydimas Šakių dekanu kun. J. Žemaičiu. Tarybinė valdžia stengiasi dr. V. Butkui į palydovus įpiršti rimtus kunigus, kad pakeltų jo autoritetą. Kun. J. Žemaitis važiavo į Berlyną ne savo noru, tačiau tikintieji inteligentai ir daug kunigų šiai kelionei nepritarė. Berlyno taikos konferencijos Lietuvoj vertinamos kaip didelis melo burbulas, kurį rimtiem kunigam pūsti nederėtų.

Kaunas

1976 metais į Kauno kunigų seminariją tarybinė valdžia leido įstoti devyniolikai jaunuolių. Kandidatų buvo apie trisdešimt.

Vienas iš valdžios patvirtintų kandidatų neatvyko, o jo vietą užimti kitam valdžia neleido.

Šiais metais stojantieji į seminariją buvo ypatingai uoliai verbuojami dirbti neetatiniams saugumiečiams. Tenka apgailestauti, kad šiais metais į Kunigų seminariją pateko kai kurie kandidatai, kurie ten neturėjo patekti, o nemaža tikrai rimtų kandidatų dėl tiesioginio Valstybinio saugumo įsikišimo negalėjo įstoti. Kai kuriems buvo pareikšta, kad net ateityje nebandytų stoti į seminariją, nes nebūsią priimti.

Taiigi tarybinė valdžia šiais metais padarė nuolaidą, sutikdama padidinti stojančiųjų į seminariją skaičių, bet už tat padarė visa, kad būtų blogesnė kandidatų kokybė.

WATERBURIO
MIESTAS
PAGERBĖ
LIETUVIUS

Waterburio, Conn., miestas pirmą kartą taip pagerbė lietuvių. Miesto taryba ryšium su Lietuvos nepriklausomybės švente vasario 16 nutarė miesto garbės burmistru pakviesti Adolfą Čampę, Altos pirmininką.

Adolfas Čampė 9 val. ryto su

Lietuvos charge d'affaires dr. S.A. Bačkio žodis, pasakytas Washingtono lietuviams vasario 13, minint 59-ąją Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo sukaktį

Šiandieną minim 59-ąją Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukaktį skirtingesnėse sąlygose, negu anksčiau. Ne tik mes, bet ir Vakarų pasaulis dabar žino, kad Sovietų okupuotoj Lietuvoj yra leidžiami slapti leidiniai — Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika ir Aušra, nebekalbant apie kitus atskirus leidinius bei atsišaukimus. 1976 gruodžio 1 Lietuvoj pradėjo veikti kelių asmenų grupė, kurios tikslas sekti, kaip vykdomi Helsinkio aktuose paskelbti nuostatai. Vienas tos grupės narys, Tomas Venclova, neseniai yra pasiekęs Vakarus; minėtu klausimu jis kviečiamas liudyti specialioj JAV atstovų rūmų komisijoj.

Sovietų Sąjungoj ir ypač Lietuvoj vykstanti disidentų veikla, pagal Peter Reddaway studiją (Dissent in the Soviet Union, p. 145), atrodo, yra "masinis judėjimas".

Žinodami apie Lietuvoj spinduliuojančią pasipriešinimo nuotaiką, nežiūrint didžiausių pavojų ir bausmių, turim susirūpinti, kaip geriau veiktina už Lietuvos nepriklausomybės atgavimą, nepaisant, kiek ir kaip ilgai reikėtų aukotis.

Ta Lietuvoj vykstanti kova už žmogaus teises, tautines tradicijas, tikėjimo bei kitokias laisves

HARTFORD, CONN.

Connecticuto gubernatorė Ella T. Grasso ryšium su artėjančia Vasario 16 švente priėmė lietuvių delegaciją, vadovaujamą Lietuvių Bendruomenės veikėjo Dr. Petro Vileišio.

Gubernatorė paskelbė oficialią deklaraciją — 1977 vasario 16 Lietuvos Nepriklausomybės diena Connecticute.

Dr. P. Vileišis, papildydamas delegacijos pareiškimus, gubernatorei įteikė J. Daumanto knygą Laisvės kovotojai anglų kalba.

Taip pat LB vadovybės vardu jis pakvietė gubernatorę dalyvauti JAV Lietuvių Bendruomenės 25 nuo inkorporavimo metų sukakties šventėje kovo 12 Hartforde, Conn.

motorkada buvo palydėtas į miesto rotušę, kur jį iškilmingai priėmė miesto majoras Edward Bergin ir pakvietė lietuvių vasario 16-tą būti miesto garbės burmistru. Miestas surengė priėmimą gausiai lietuvių delegacijai. 12 val. buvo iškilmingi pietūs Elks klube, kur dalyvavo miesto valdyba, 150 įtakingiausių Waterburio žmonių.

Tai buvo pirmas toks lietuvių pagerbimas, kai lietuvių padarė miesto garbės burmistru. Tokio pagerbimo anksčiau yra susilaukę tik airiai ir italai.

mus įpareigoja susimąstyti ir patikrinti savo veikimo kelius.

Galvodami, kaip ir kiek Lietuvos bylai galim geriausiai patarnauti, lietuvių kenčiančiai tautai padėti, prisiminkim dr. Joną Basanavičių, tautos patriarchą, Vasario 16 akto pirmąjį signatarą, nuo kurio mirties šiemet vasario 16 sukanka 50 metų. Jis visą savo gyvenimo laisvesnį laiką skyrė lietuviškiems reikalams. Ypač prisiminkim jo šūkį, kad "šadora ir meilė viešpatautų tarp visų Lietuvos gyventojų ir idealu visų luomų taptų — lietuvybė". Tas jo šūkis tesustiprina mūsų susiklausymą į vieningą, ryžtingą darbą tėvynės labui.

Su pagarba mes minim ir minėsim savo brolius, kritusius kovos lauke, kankinius Sovietų kalėjimuose ir jų vergų stovyklose. Su pagarba gėrimės ir gėrėsime disidentų drąsia veikla. Mum negresia tokie pavojai, kokius pergyvena jie. Šiandieną svarbiausiu mūsų uždaviniu ir pareiga yra informuoti Vakarų pasaulio spaudą, visuomenes, parlamentų narius, vyriausybes apie žmogaus teisių pažeidimus okupuotoj Lietuvoj ir lietuvių tautos aspiracijas. Tuo reikalu prisiminkim vieną kalbą pareikštą dabartinio JAV prezidento Carterio mintį:

"... We ought to be a beacon for nations who search for peace, and who search for freedom, who search for individual liberty, who search for basic human rights."

Sveikindamas jus šiandieną susirinkusius paminėti 59-osios Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukakties, linkiu, kad šis minėjimas, kaip ir kiti, pažadintų mūsų kūrybinę dvasią ir ryžtą visiems vieningai ir bendrai eiti Lietuvos keliu.

TOMAS
VENCLOVA
NEW YORKE

Tomas Venclova, sausio gale pasitraukęs iš Lietuvos, vasario 15 atvyko į Jungtines Amerikos Valstybes. Pirmiausia jis sustojo Washingtone. Praeitą savaitę jis pasirodė ir New Yorque, vasario 18 lankėsi priėmime pas Lietuvos gen. konsulą, o vasario 20 dalyvavo Lietuvos nepriklausomybės minėjime. Ir priėmime ir minėjime jis kalbėjo viešai susirinkusiems. Iš New Yorko vėl grįžta į Washingtoną, kur jis liudys, kaip Sovietų Sąjungoj yra persekiojamos žmogaus teisės.

JAV pradėjo derybas su Panama dėl Panamos kanalo atėities. Atsikeršydama už 6 rusų diplomatų iš Norvegijos išsavyimą, Sov. S-ga įsakė išvykti Norvegijos diplomatu Knut Mugaas, o pasiuntinybės sekretorių Kaarl Hauga įspėjo negrįžti.

Time žurnalas vasario 21 išspausdino lenkų veikėjo Stefan Karbonski laišką, teigiantį, kad Helsinkio deklaracija nesuskaitomais Sov. S-gos pažeidimais buvusi nužudyta.

IŠ PAVERGOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Šių metų sausio pabaigoj Vilniuj mirė Bronius Untulis (g. 1888). Dar spaudos draudimo metu šis atkaklus žemaitis įsijungė į lietuvišką visuomeninę veiklą. Bet daugiausia jis yra nuveikęs lenkų okupuotame Vilniuj: dėstė Vytauto D. gimnazijoje, rašė vadovėlius. Istoriją ir filologiją jis buvo studijavęs Berlyne, Krokuvoj, Berne, Kijeve. Jau bolševikų valdžioj, iki 1950, Vilniaus universitete dėstė istoriją.

— Kaune, buvusiuose Kipro Petrausko namuose, atidarytas muziejus. Ta proga pasakyta propagandinių kalbų, sienoj prikalta marmorinė lenta su įrašu: "Šiame name gyveno 1928-1937 m. kompozitorius Mikas Petrauskas, 1925-1948 m. TSRS liaudies artistas Kipras Petrauskas". Muziejų sutelktą dokumentinės medžiagos iš kompozitoriaus gyvenimo ir kūrybos. Suroštas ir koncertas, kuriame buvo atlikti M. Petrausko kūriniai. Be valdžios ir partijos atstovų, muziejaus atidaryme dalyvavo ir daug muzikų, dainininkų, teatro aktorių.

— Kazio Borutos "Baltaragio malūnas" išleistas islandų kalba. Jį išvertė Jorundas Hilmarsonas, Vilniaus universitete studijavęs lietuvių kalbą ir gerai ją išmokęs. Tik keista, kad vertėjas lietuviškus vardus pakeitė grynai islandiškais, dėl to verti-

mas nustojo daug autentiškumo.

— Lietuvos Mokslių akademijoje nuo šių metų pradžios vyksta paroda "Lietuvos mokslo laimėjimai", kurioj apstu sovietinės propagandos: per paskutinį penkmetį esą Akademijos institutų išradimai ir atradimai pritaikyti gamybai, jų atlikta už 16 milijonų rublių.

— Vilniaus Ateizmo muziejus, įrengtas išniekintoj Šv. Kazimiero bažnyčioj, savo veikloj stengiasi daryti didesnės įtakos visuomenei, kuri muziejaus eksponatais nelabai domisi. Štai, sausio pabaigoj Dailės parodų rūmuose Vilniuj suorganizuota speciali ateistinės propagandos konferencija; jos tema — "Religija pasaulėžiūrų ir idėjų kovoj". Tenykštėj spaudoj rašoma, kad konferencija buvusi mokslnio pobūdžio.

— Maskvos sovietinio ūkio laimėjimų parodoj Lietuvai atstovauja keramikos, medžio, gintaro dailės dirbiniai, raštuoti audekai.

— Vilniaus Akademiniam dramos teatre rež. H. Vancevičius naujai pastatė V. Krėvės buitinę dramą "Žentas". Pagrindinius vaidmenis vaidino aktoriai: J. Bernikšytė, E. Gabrėnaitė, R. Arbačiauskaitė, J. Meškauskas, J. Rygertas, T. Vaisieta.

— Sausio 15 Amerikoj mirusio rašytojo Antano Tulio raštų rinktinė "Paskutinis pasimatymas" okupuotoj Lietuvoj išleista 1976 metų pabaigoj. Jo mirtis paminėta tenykštėj spaudoj.

— Drezdeno, Rytų Vokietijoje, teatro repertuare eina R. Kurnado sukurta opera "Lietuviški fortepijonai". Jai libretą parašė rašytojas G. Wolfas pagal J. Babrovskio to paties vardo romaną.

Veikale rodomi 1936 įvykiai Klaipėdos krašte, šiltomis spalvomis vaizduojamas ir Kristijonas Donelaitis. Nors operoj ir neišvengiama pigios antinacinės propagandos, bet lietuviškieji kultūros bruožai atskleidžiami šiltai, lietuviams labai palankiai.

— Vasario pradžioj okupuotoj Lietuvoj plačiai paminėta komunistų propagandisto, publicistinių eilėraščių kūrėjo Vytauto Montvilos septyniasdešimt penkerių metų gimimo sukaktis. Gimęs 1902 vasario 4 Chicagoj, bet augęs Sūduvoje, pasižymėjęs komunistine veikla, 1941 liepos 19 jis buvo vokiečių sušaudytas. Nors V. Montvilos eilėraščiai didesnės meninės vertės neturi, bet dėl ideologinio kovingumo jo kūryba yra įtraukta į mokyklų programas, o jis pats skelbiamas idėjiniu kančiniu.

— Vilniaus universiteto rektorius prof. Jonas Kubilius Gimtajam Kraštui duotame pasikalbėjime giriasi, kad dabartinėj Lietuvoj esančios pačios palankiausios sąlygos mokslui. Rektorius pagrįstai didžiuojasi, kad Vilniaus universitetas yra pats seniausias visoj Sovietų Sąjungos teritorijoje (įkurtas 1579). Tačiau apie įkūrėjus ir senojo universiteto vaidmenį bei mokslo lygį profesorius nė žodeliu neprisitaria. Jis tik giriasi, kad dabartiniame universitete yra 13 fakultetų su 98 katedromis, su dešimtimis laboratorijų, su astronomijos observatorija, su moksline biblioteka, su botanikos sodu, kad universitete studiuoja 16 tūkstančių studentų, kad mokomojo personalo yra 1103 dėstytojai, kad universitete įsigyjamos 33 specialybės. Ir tai vis esą Sovietų Sąjungos nuo-

pelnai Lietuvos respublikai. Būtų buvę labai įdomu, kad rektorius būtų pasakęs, kiek katedrų tarnauja marksistinei-leninistinei indoktrinacijai bei ateistinei propagandai, kiek dėstytojų yra priversti klastoti istoriją, šmeižti bei niekinti lietuvių tautos kovas dėl laisvės, dėl savosios kalbos ir kultūros. Apie tai rektorius negalėjo kalbėti. Ir suprantama dėl ko.

— Sausio 24 Rašytojų sąjungoj "pirminės partinės organizacijos" susirinkime buvo svarstoma — "Komunistų vaidmuo, stiprinant literatūros kritikos idėjiškumą ir kovingumą". Tokie svarstymai, kuriuose dalyvavo ne tik rašytojai, literatūros kritikai, bet ir svarbesniųjų laikraščių redaktoriai bei partijos atstovai, reiškia ne ką kita, tik dar didesnį kūrybinės laisvės pažabojimą, partinį prievartavimą. Jau kuris laikas spaudoj pastebimi priekaištai kritikam, kad jie per atlaides esą kūrybos beidėjiškumui.

— Sausio 25 Kybartuose iškilmingai atidengtas paminklas — biustas, iškeltas ant aukšto obelisko, sovietiniam dailininkui Isakui Levitanui. Šis žydų kilmės dailininkas gyveno ir kūrė Sovietų Rusijoje, tarnavo sovietinei ideologijai. Ir kam reikalingas jo paminklas lietuviškuose Kybartuose? Paminklą sukūrė dail. B. Vyšniauskas ir arch. R. Vyšniauskas.

— Dailininkui Stasiui Krauskauskui suteiktas Lietuvos liaudies dailininko garbės vardas.

— Sausio 20 išrinkta nauja Teatrologų sekcijos valdyba: pirm. I. Aleksaitė, nariai — A. Girdzijauskaitė, A. Ruzgaitė, D. Judelevičius ir A. Samulionis. Pr.N.

V TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS KOMITETAS BAIGĖ DARBĄ

Beveik dvejus metus trukęs penktosios tautinių šokių šventės ruošimas, pravedimas ir po šventiniai darbai buvo komiteto užbaigti paskutiniame posėdy 1976 gruodžio 29. Jame buvo priimta šventės finansinė apyskaita ir analizuoti šventės rengimo darbai, ieškant rekomendacijų ateinančių švenčių rengimui po ketverių metų.

Iš finansinės apyskaitos paaiškėjo, kad V tautinių šokių šventė turėjo 125,760 dol. pajamų, 116,460 dol. išlaidų; pelno liko 9,300 dol. Didžiausios šventės išlaidos buvo pusės šokėjų kelionės apmokėjimas; tai sudarė 40,000 dol. su viršum (ketvirtinį tautinių šokių šventėj šokėjų kelionėm buvo išleista 27,000 dol.). Pajamos už šventės bilietus buvo panašios, kaip ir ketvirtinjo, nes buvo tos pačios kainos. Banketo pelnas šio šventėj žymiai pralenkė visus banketus, nes 3,000 svečių viršijo visus turėtus balius. Gražaus pelno atnešė šokėjų susipažinimo vakaras ir lėšų telkimo komisijos pastangos, ir todėl buvo įmanoma apmokėti dalį šokėjų išlaidų.

Šventė ir jos rengėjai buvo inkorporuoti Illinois valstijoje, kaip JAV LB padalinys (subsidiary), Lithuanian Folk Dance Festivals, Inc. vardu, kaip legali institucija. Inkorporavus pavyko išrūpinti

ti iš IRS "tax exempt" statusą ir šventei duotos aukos gali būti nurašomos nuo pajamų mokesčių. Tai daug padėjo subalansuoti šventės sąmatą su pelnu, kuris lieka korporacijos išde. Kaip oficiali šios šventės rengėja, JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba galėjo šventės likusį pelną pervesti į savo išdą, tačiau ji to nepadarė. 1976 lapkričio 27 posėdy ji nusprendė palikti šventės pelną Lithuanian Folk Dance Festivals, Inc. išde tolimiesniam tautinių šokių švenčių rengimui, tautinių šokių mokytojų paruošimui ir kitiem tautinių šokių darbams, atliekamiem Lietuvių Tautinių Šokių Instituto. Korporacijos gautas IRS "tax exempt" bus labai reikalingas ateinančių tautinių šokių švenčių ruošimui, ir jo išlaikymas yra būtinas.

Šventės komitetui užbaigus darbą, visus tolimesnius su švente susijusius reikalus tvarkys L.F.D.F., Inc. direktorių taryba, kurią sudaro keturi Tautinių Šokių Instituto skirti asmenys (G. Breichmanienė, G. Gobiene, J. Matulaitienė ir V. Stankienė), ir šeši JAV LB krašto valdybos skirti asmenys (S. Džiugienė, M. Jakaitis, B. Juodelis, V. Kamanatas, A. Kazlauskas ir A. Ruzgaitis). Direktorių tarybai vadovauja pirm. B. Juodelis. Kai ateis šeštosios tautinių šokių šventės ruošimas ir komiteto sudarymas, be abejo, pasikeis ir direktorių taryba, skiriama kiekvienais metais.

Penktos lietuvių tautinių šokių šventės rengimo komitetas sėkmingai savo darbą atliko, ir JAV LB krašto valdyba jam reiškia didelę padėką. Padėką buvo visiem perduota komiteto darbo užbaigtuvėse.

B.J.

Spauda

yra pats svarbiausias ginklas, kovojant dėl mūsų tautos laisvės Paremk ją savo auka!

DOVANA — IRENOS VELONSKIENĖS SIUNTINIŲ ISTAIGA NEW YORKE. Greitas išsiuntimas, prekių pasirinkimas žemomis kainomis. Negalint atvykti, sudaromi pageldaujamų daiktų siuntiniai pagal užsakymus. SUDAROMI GIMINIŲ IŠKVIETIMO IŠ LIETUVOS DOKUMENTAI. Persiunčiamas iš Lietuvos atvykusių svečių asmeninis bagažas. Darbo valandos: trečiadieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 6 val. Šeštadieniais nuo 10 val. iki 4 val. Sekmadieniais, pirmadieniais ir antradieniais patarnaujame iš anksto susitarus telefonu 296-5250. 80-14 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421. Namų tel. 296-5359.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų valanda, šeštad. 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 97.9 FM. Music of Lithuania, pirmad. 7:30-8:30 val. vak. WSOU-FM

89.5 anglų kalba. Dr. J.J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountain-side, N.J. 07092. Tel. (201) 232-5565.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Rd., E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 368-3733, namų — vakarais — (516) 757-4296.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A.J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 84-14 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421. Tel. 296-1600, namų tel. TW 7-3061.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

TAISOM RADIOJO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotus ir paprastus. Pilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujam Queens ir apylinkės lietuviams. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 blokai nuo Woodhaven Blvd.).

BUYYS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, 426 Lafayette St., Newark, N. J. 07105; tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras vėdinamas.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investicijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. 11421; VI 7-4477

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N. Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N. Y. 11368. Telef. 779-5156.

MOVED TO LARGER QUARTERS — KORDOL FABRICS by — SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 194 Orchard St. New York, N.Y. 10002, telef. AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimiesiems — importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltais ir suknelėms. Taip pat šilkinės maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užeikite ir įsi! kinsite!

DALĖS POVLIAUSKAITĖ-SELLEI, sav., "Friendly Spirits Wines & Liquors", 146 E. Main St., New Britain, Conn. 06051. Tel. 224-4808. Didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gėrimų, mažais ir dideliais kiekiais įvairiom progom. Nuolaidos daromos pagal imamą kiekį. Užsakymai priimami ir telefonu, reikalui esant pristatoma į namus be atskiuro atlyginimo. Patarnavimas malonus ir sąžiningas.

SPARTA—Rašomos mašinėlės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, įv. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

REDDING ELECTRONICS, spalvotų televizijų bei radijo aparatų taisymo krautuvė, rasite visada gerą patarnavimą. Vincentas Kurinskas, išdirbęs 20 m. RCA Service Co., prieš 5 metus su sūnum James įsigijo krautuvę ir kviečia visus apylinkės lietuvius į patarnavimus pasinaudoti. Adresas: Redding Electronics, 3414 Fulton St., Brooklyn, N.Y. 11208 (tarp Lincoln ir Autumn gatvių). Tel. 647-2327.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių pa-duotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454-9527; vakare: 835-4149 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

GARSZVOS LAIDOTUVIŲ ISTAIGOS — ŠERMININĖS: Haven Hill Funeral Home, Inc., 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; ir Garszva Funeral Home, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. 11211. Modernios, erdvios ir vėsinamos koplyčios. Jau trečia Gaszvos šeimos generacija yra New York State laidotuvių direktoriai ir balzamuotojai. Tel. 846-1970. Pageidaujant parūpinamos šermininės bet kurioj miesto daly.

Jau gaunama anglų kalba nauja virimo knyga

LITHUANIAN COOKERY

Agronomės Izabelės Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėms amerikietėm. Knyga su plastikiniu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 7 dol. Persiuntimui pridedama 50 c. Užsakymus siųsti adresu: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Užsakymam naudokite šią atkarpą:

Užsakau "Lithuanian Cookery"egz. uždol. Persiuntimas

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

WHY?

Majority Rule for RHODESIA-SLAVERY for: LITHUANIA·LATVIA·ESTONIA-DOWN WITH THE SHAMEFUL HELSINKI ACCORDS!!

LithuanianAmerican Community

MURPHY

Tokia lenta yra išstatyta Waterbury, Conn., prie kelio 1-84 labai matomoj vietoj, kur susikryžuoja keli dideli keliai. Toj vietoj kas minutę pravažiuoja apie 100 automobilių, ir visi keleiviai mato šią skelbimų lentą. Tą lentą parūpino dr. Petras Vileišis savo lėšomis. Jis ne kartą panašiais skelbimais yra skelbęs Lietuvos problemas.

DARBININKAS

The Lithuanian, Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y., 11207Editorial Office (212) 827-1352
Business Office (212) 827-1351Second-class postage paid at Brooklyn, N. Y., Post Office
Subscription per year — \$12.00. Single Copy 25 centsEina nuo 1915 m. 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKA ir LIET. ŽINIĄS • Pre-
numerata metams \$12.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuodžiūrą •
Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį
ir kėlbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Parodą vertinant

Aštuntoji dailės paroda, trukusi savaitę, jau uždaryta. Belieka ją aprašyti ir įvertinti. Aprašoma kituose šio laikraščio puslapiuose. Jau buvo aprašyti premijų įteikimai, koncertai, atidarymas, uždarymas. Dabar sustosime ties parodos vertinimu.

-0-

Šiai parodai ieškota naujumo. Dauguma anksčiau rengtų parodų praėjo be koncerto, be paskaitos, meno demonstracijos. Dabar, parodą išplėtus į savaitę, buvo drauge lyg kokia kultūros šventė. Tai įnešė daug gyvumo. Tai buvo lietuviškos kūrybos prasiskleidimas mum visiems. Dvasinė atgaiva.

Buvo parodų, kurios tęsėsi tik vieną savaitgalį. Šiemet paroda užėmė du pilnus savaitgalius ir savaitę. Buvo sudarytos visos sąlygos, kad žmonių kuo daugiau atsilankytų. Tačiau pastebėta, kad paprastom darbo dienom judėjimas buvo mažas.

Savaitę parodą išlaikyti reikalauja kur kas daugiau išlaidų, o rezultatai buvo gana kuklūs. Ar nereikėtų ateityje vėl tenkintis vienu savaitgalio? Galima tą savaitgalį truputį praplėsti — atidaryti parodą penktadienio vakarą. Paroda būtų lankoma maždaug tris dienas. Perorganizavus, pridėjus tinkamos reklamos, priderintų ir lankytojai. Lankytojų skaičius liktų maždaug tas pats, tik sumažėtų parodos išlaidos. Rengėjams būtų lengviau tokią parodą administruoti.

-0-

Parodų pasigesta vyresnės kartos dailininkų. Jie yra dalyvavę kitose parodose, bet šiemet jų trūko. Ir kodėl?

Vieni mano, kad išsigando jaunųjų ar net jaunimo skrybiaus, kur dalyvauja mokyklinio amžiaus jaunimas. Rimti dailininkai nebūtų ko bijoti, juk auksas ir pelnuose žiba. Jų vertė nesumažės, bet, priešingai, padidės. Įsijungiant vyresnie-

siem, būtų pilnesnė lietuvių dailininkų šeima. Ir jaunimas su didesne pagarba žiūrėtų į vyresnius ir juos labiau vertintų, nes jie nesididžiavo ir atėjo į jų bendrą šeimą.

Bet yra ir kitokių kalbų, girdi, vyresnieji jau nebeturi ko parodoj statyti. Jie mažai dirba, nenori rodytis su senais darbais. Gal jie siek tiek ir pavargo, bet kūrinii jie tikriausiai turi pakankamai. Susidėstė tik tokios aplinkybės, gal trūko paraginimo, paskatinimo, užkalbinimo, taip ir atsiliko eilė vyresniųjų dailininkų. Tegu jie jau dabar ryžtasi dalyvauti devintoj parodoj.

-0-

Kai vyresnieji pasitraukė, tai į jų vietą atėjo jaunimas. Pirmą kartą atėjo tiek daug jaunų dailininkų — net 11. Iš viso parodoje yra 33 dalyviai, iš jų jaunų dailininkų — 11. Tai trečdalis. Nė vienoj parodoj nebuvo tiek daug jaunimo, kiek šioj. Jau to vieno fakto užtenka, kad parodą reikia vertinti teigiamai, nes atvedė tiek daug jaunimo.

-0-

Kai pažiūrime į premijas, matome, kad jų buvo gana daug. Gal net per daug. Kitiem nepatinka tie medaliai. Kam jie duodami? Atrodo lyg kokie vaikų žaislai.

Kas pažįsta amerikiečių parodas, tas pastebėjo, kad ten premijų būna gana daug, dar daugiau, nei pas mus. Jie turi ir medalius.

Šios parodos premijos, medaliai ir buvo surikiuoti maždaug pagal amerikiečių parodų pavyzdžius. Ir gavusieji premijas, susitikę su amerikiečiais, gali greitai išaiškinti, kokią premiją jie gavo. Ypač gavę medalius gali pasirodyti prieš amerikiečius draugus.

Reikia pasidžiaugti ir dviem naujom premijom — M. K. Čiurlionio vardo ir Lietuvių Fondo. Lietuvių Fondas laikėsi gana

(nukelta į 4 psl.)

JAV LB visuomeninių reikalų tarybos pirmininkė Aušra Mačiulaitytė-Zerr ir krašto valdybos ryšininkas Washingtonė Algimantas Gureckas sausio 1 lankėsi valstybės departamente ir JAV imigracijos-natūralizacijos įstaigoj, kur plačiau stengėsi pasiinformuoti apie tariamų nacių kolaborantų patraukimą teisminei atsakomybėn su tikslu juos deportuoti. Valstybės departamente susitiktą su Pabaltijo skrybiaus viršininku Thomas Gerth ir sovietinių reikalų specialistu R. Williams. Imigracijos — natūralizacijos įstaigoj tartasi su vicekomisionieriaus vykdomuoju asistentu Marvin Gibson ir tirdytoju John H. Stevenson. Nors klausimas buvo liestas abiejose įstaigose skyrum, bet čia pateikiamas pranešimas yra skirtingų pokalbių suvestinė.

LB atstovai savo dėmesį tariamų nacių kolaborantų klausimui aiškino kaip norą nekaltai kaltinamus ir spaudoj neetiškai "teisiamus" asmenis matyti kuo greičiau išteisintus. Sovietietams neturėtų būti leidžiama teisti asmenų už nusikaltimus Baltijos valstybėse, nes šiuo metu Lietuvoje, Latvijos ir Estijos teismai neegzistuoja. Okupuotose Baltijos valstybėse veikia tik sovietiniai teismai, kurių jurisdikcija ir bet kokia teisminė dokumentacija negali būti pripažįstama. Jei jau kalbėti apie jurisdikciją, gal tik vokiečių teismams ji galėtų būti pripažįstama, nes nusikaltimai prieš žydus ir kitas tautybes Pabaltijoj buvo įvykdyti Vokietijos okupacijos metais ir tik su vokiečių karinės ar civilinės valdžios žinia. Taip pat bet

INFORMAVOSI NACIŲ
KOLABORANTŲ KLAUSIMAIS

kokios ginkluotos pajėgos, į kurias vietiniai lietuviai buvo įjungti, buvo vokiečių valdinė tarnyboj, ir tik su vokiečių žinia buvo leidžiama turėti ginklus.

LB atstovam paaiškinta, kad JAV valdžios sluoksniai, įskaitant ir imigracijos-natūralizacijos tarnybą, nesiekia teisti asmenų dėl tariamų įvykdytų nusikaltimų, o tik bando nustatyti, ar kaltinamieji neatyko į JAV-es neteisėtai, nuslėpdami savo kolaboravimą su naciais. Dabartiniu metu, vykdant administracinę teisminę procedūrą (ji skiriama nepiliečiam) ir reguliarią teisminę procedūrą (ji skiriama JAV piliečiam), jokie liudininkai ir įrodymai negali būti atmetami, nesvarbu, iš kur jie yra atėję, įskaitant ir Sov. Sąjungą. Teisėjams atiteks pareiga apklausti liudininkus ir nustatyti jų patikimumą. Nepatikimi liudininkai ir jų pateikti įrodymai bus atmetami. Po pirmojo sprendimo egzistuoja galimybė apeliuoti į aukštesnius administracinius ir reguliarius teismus. Tokiu būdu yra pakankamai savisaugos priemonių nekaltam asmeniui būti išteisintam. Aišku, visa tai gali būti eilė metų besitęsianti procedūra.

Patirta, kad valstybės departamentas ir imigracijos-natūralizacijos tarnyba ilgus metus priešinosi siūlymui naudotis sovietų pateiktais įrodymais. Tačiau, kai kuriems kongreso nariams spaudžiant, šis nusistat-

ymas buvo pakeistas. Dabartiniu metu įrodymai iš Sov. Sąjungos yra primami, tačiau reikalaujama, kad jie būtų paremti įrodymais iš kitų, skirtingų (nesovietinių) šaltinių.

Asmenį radus apgavikiškoms priemonėmis atvykusį į JAV-es, jis privalo būti deportuojamas. Kiek tai liečia deportaciją į Sov. Sąjungos žinioj esančius kraštus, verta žinoti, kad tarp Sov. S-gos ir JAV-ių neveikia ekstradikcijos sutartis. Kalti rastas asmuo Sov. Sąjungai negali būti išduotas, o kiek tai liečia deportaciją, jis gali apeliuoti į Amerikos teismus, remdamasis faktu, kad ten buvo persekiojamas totalitarinio režimo. Teismui suradus, kad toks pavojus tikrai egzistuoja ir jokiai kitai valstybei nesutinkant įsileisti kaltu rasto asmens, jam teks JAV-ėse likti neribotą laiką. Deportacija į Vokietiją yra galima tik Vokietijai pareikalavus nusikaltėlių išduoti ekstradikcijos proceso būdu.

Šiuo metu 200 asmenų yra investiguojami dėl jų galimo dalyvavimo nacių nusikaltimuose. Apie dešimt procentų šio skaičiaus yra kilę iš Lietuvos. Nė vienas iš kaltinamųjų nėra kaltinamas nusikaltimais Sov. Sąjungos teritorijoj, o tik Lietuvoj. Nėra reikalo aiškinti, kad investiguojamųjų pavardžių imigracijos-natūralizacijos tarnyba šiuo metu atskleisti negali.

Iš turėtų pokalbių LB atstovai susidarė įspūdį, kad tėra ma-

ža pavojaus nekaltam asmeniui būti rastam deportuotinu, ypač naudojantis apeliacinėmis priemonėmis. Tačiau, jei kuris nors iš tariamų nusikaltėlių ir būtų rastas kaltu, Amerikos teisminė procedūra yra tokia, kad jis niekada nebus deportuotas, bylai tęsiantis metų metus. Net ir suradus nusikaltėlių esant išdeportuotinu, neatsiras tokios netotalitarinės valstybės, kuri sutiktų jį priimti. Kalti rastas asmuo bus priverstas priprasti gyventi su amerikiečių spaudos vykdomais "naciai tarp mūsų" pobūdžio puolimais ilgus metus, iki savo mirties.

Valstybės departamente ir imigracijos-natūralizacijos tarnybos įstaigose LB atstovai taip pat palietė žmogiškosios teisės pažeidimų pavergtoji Lietuvoj, netikslumų Baltijos valstybių žymėjimo JAV žemėlapiuose, Brazilskų ir kitus klausimus.

LB Inf.

ŽINIOS IŠ
JAV LB VEIKLOS

GrandyRapids LB apylinkės valdyba, išrinkta metų pradžioj, sėkmingai ruošiasi Vasario 16-ajai ir JAV LB krašto valdybos skelbiamam spaudos vajui. Valdymą sudaro: Vyt. Jonaitis — pirmininkas, Nijolė Baniukaitienė — vicepirmininkė, Vincas Strolis — sekretorius, St. Ivanauskas — išdininkas, Jonas Bartuška — kultūros reikalų vedėjas, Asta Banionytė Conner — narė socialiniam reikalams.

Rimui Česoniui, JAV LB krašto valdybos vicepirmininkui tarpininkaujant, Philadelphiaus tautinių šokių grupė Aušrinė, vadovaujama Marytės Radikienės, buvo pakviesta sausio 18 atlikti programos dalį Washingtono Lankytojų Centre, tuo pradedant priešinauguracines iškilmes. Deja, neįprastai šaltas oras ir mokykliniai grupės narių įsipareigojimai neleido kvietimo priimti.

Violeta Kuncaitytė, baigusi sociologiją Kent valstybiniame universitete, dirba National Council for Urban and Ethnic Affairs Washingtonė informacijos centro direktoriaus pareigose. Jai taip pat tenka rūpintis tautinių studijų populiarinimu ir gavimu fondų iš įvairių fondacijų bei iš JAV valdžios įstaigų. Ji nuosirdžiai domisi lietuviškuoju gyvenimu ir įeina į JAV LB visuomeninių reikalų tarybą.

New Yorko miestas lietuvių delegacijai įteikia proklamaciją. Iš k. A. Mažeika, G. Mei-
liūnienė, Arlene Wolff, burmistro Beame asistentė, Peter C. Wytenus, Petras Ažuolas.
Nuotr. C. Binkins

Šatrijos Ragana

7

VIKTUTĖ

Tetušis pradėjo kalbą apie laikraščių naujienas ir, įvažiavęs į politiką, ėmė nagrinėti kartu su daktaru Bismarko su Vilhelmu santykius ir visokias pasėkas, galinčias iš jų išeiti. Pabai-gus, jiems kalbėti, nudžiugau:

— Mačiau, tamsta smuiką atsi-nešei, nors vieną sykį bene ga-lėsimė pagroti.

— Nedrįsau lig šiol. Bet kad jau tamsta darai tokią malonę ir nori man akomponuoti, neiš-turėju ilgiau.

— Kaip tai gerai, — atsilie-pė mama. — Labai mėgstu smui-ką su fortepionu, o girdėti re-tai tenka. Pasiklausysiu bent šįvakar.

— Tai aš dabar bijau ir pradėti, — pasakė daktaras. — Tamsta manai, kad galėsi klausyti, o mane baimė ima, ar ne-bėgsi, kur nebus to koncerto gir-dėti.

Po arbatos nuėjau su daktaru į saloną.

— Atsinešiau porą duetų, — ta-rė jis, — ar nepabandysime? Nie-ko tamsta neminėjai, kad dai-nuoji taip gražiai. Bet dabar jau

žinau. Vos išsėdėjau savo šla-jukuose, grįždamas iš krikštynų. Norėjau dangintis pas tamstas ir prašyti priimti mane nors už ve-žėją; norėjau pritarti tamstai ir arčiau išgirsti. Bet ir taip buvo gerai. . . tik viena nelaimė, kad tas kelias toks trumpas!

— Ką tamsta kalbi! Aš visiškai dainuoti nemoku ir pati su-tedainuoju. Ir aš dainuočiau dabar duetą?! Ne! to nepadary-siu!

Smuikas pritraukė drėgmės, ir tuojau groti negalėjome. Pa-prašiau iš pradžių padainuoti ir parinkau "Dumką". Kaip jis gra-žiai dainuoja, tas daktaras! Bal-sas grynas, minkštas lyg aksomas, jausmingas. . . Iš kito kam-bario pradėjo delnais ploti ir prašyti daugiau. Dainavo dar vieną ir dar vieną, o aš vis dar prisiklausyti negalėjau. Paskui pradėjom groti. Visi tie jo gro-jamieji daiktai nelabai sunkūs, matyti, technika ne perdaug aukšta, bet kiekvienas tonas iš širdies liejasi, smuikas verkė verkia jo rankose.

— Garbė Dievui, — juokė pabaigęs, — kad jau pradžia padaryta; būsiu dabar drąsesnis. Visai kitas dalykas griežti su fortepionu ir dar su tokia akompaniature, kaip tamsta.

Begrodami šnekėjomės. At-nešė kelias prizadėtas knygas. Girdėdama jį taip įdomiai ir karštai kalbant apie Lietuvos istoriją, išdrįsau paklausti, ar ne-turi jis kokių lietuviškų raštų; pasisakiau trokštanti išmokti tos kalbos, nes ir meili ji man, ir reikalinga.

Kad ir nieko nebūtų atsakęs, būčiau žinojęs, kad jis — vienas tų "atbudusiųjų": veidas jam nušvito, akys ėmė žibėti, be-klausiant tų mano troškimų.

— Ne tik knygų pristatysiu, bet ir padėsiu išmokti, — tarė. — Kaip gerai, kad tamsta parei-kei savo norus, ir kaip gerai, kad jų turi!

Pasakiau jam paskui savo min-tis ir nuomones apie lietuviš-tę, kurias jau, rodos, esu užrašius pirmiau šiame dienraštyje. Pri-sipažinau juokdamas, kad, vos tik išgirdus apie jo atvažiavimą, pradėjau mąstyti, be nebus dak-taras "litvomanas", bene duos Dievas. . . Mūsų užkampis gi-liai dar saldžiam miege pak-skėdęs, — labai jam reikalin-gas žadintojas; o antra nauda — aš pati galėčiau išmokti lietuviš-kai ir susitarti su tėvynės mylėtojų kuopelė.

Daktaras nusijuokė.

— Matai tamsta, Dievas ir da-

vė: esu "litvomanas"! O aš nė sapne nesapnavau atrasiąs čia bendradarbę ir mokinę. Padėsiu tamstai, kuo tik galėsiu.

Prižadėjo atnešti gramatiką ir kitų knygų. Kokia laimė! Mano troškimas pradeda vykti: išmok-siu lietuviškai, susipažinsiu ar-čiau su mūsų patriotų veikalais, o paskui. . . paskui gal ir pati veikti pradėsiu!

Rodas man, kad naujas akira-tis atsidarė prieš mane: taip lengva širdžiai, gyvenimas pil-nesnis, turiningesnis.

Visą vakarą išsėdėjome prie fortepiono, net kojos nutirpo. Patiko visiems mūsų koncertas, prašė dažniau jį rengti. Ir aš pridūriau nuo savęs prašymą, kad dar kada nors ateitų su smui-ku, bet labai nedrąsų prašymą. Aš, apskritai sakant, nieko ne-prašau labai, ypač nesikišu su savo draugija, vis bijodama bū-ti įkyri. Nori — eik, nenori — ne. Jau vėlu. . . Alenutė miega, o aš sėdžiu viena ir atsimenu girdėtas dainas.

4 gruodžio, penktadienis.

Buvo daktaras ir atnešė man lietuviškų knygų. Neapsakomai esu laiminga: turėsiu ką paskai-tyti mergaitėms ir pati pradėsiu mokytis kaip reikiant. Jis sako, kad iš pradžių geriausiai skaityti kartu, užrašinėjant nesuprantamus žodžius, be to, jis aiškins man kai kuriuos sakinius ir gramatikos lytis. Paskui moky-siuos gramatikos, rašinėsiu. . .

Šįvakar pradėjome skaityti vieną apysakėlę, ir sekas neblogiausiai. Mano mokytojas sako, kad, žie-mai atėjus, ligonių sumažėję, tiksis turėsiąs laisvų valandų pamokoms. Sutemus, sako, tarsi kas trauktė traukiąs pasikalbėti ir pagroti.

— Galiu tikrai pakyrėti tams-toms, — pridūrė.

Nusijuokė visi ir pakvietė ateiti kuo dažniausiai.

Atėjo šiandien viena moteriškė, prašydama parašyti laišką jos broliui, esančiam Sachaline. . . Jis gabeno knygas iš Prūsų ir tapo išsiųstas į katorgą. Man su ja besikalbant, įėjo į valgomąjį kambarį daktaras. Paprašiau, kad parašytų už mane, geriau mokėdamas lietuviškai. Jis rašė, o aš padėjau, kiek beišmanydama. Išėjo ilgas laiškas ir taip graudžiai ir poetiškai parašytas, kad moteris beklausydama verkė pradėjo. Davė tris rublius idėti į vidų ir prašė, kad aš tą laišką išsiųsčiau. Jai iš-ėjus, daktaras išėmė iš kišenės antrus tris rublius ir pridėjo prie anųj.

— Neverta siųsti tiek mažą— tokia kelionė! Tėbūnie jau ir ši-tie kartai.

Gerą jis turi širdį. . . Ak Die-ve! Kad aš turėčiau daugiau pi-nigų, kiek gero galėčiau padary-ti! Tiek yra skurdo pas mus! O taip malonu padėti kitiems, palengvinti vargus. . . nėra man didesnės laimės. . .

5 gruodžio, šeštadienis.

Po pamokų su Kaziuku ir po pietų nubėgome su ledžingomis ant prūdų. Netrukus atklė iš antros pusės ir daktaras. Gerai jis čiuzinėja: greitai kaip vėjas, mitriai. Negalėjau atsižūrėti, toks gražus atrodė su trumpais kailinukais, apsūtis žilais avies kailėliais, ir su juoda baronine kepure. Vazinėjome kartu, susiėmę rankas. Pati viena nemoku čiuzinėti labai greitai, bet drauge su daktaru lekiu ir aš paukščiui; jis toks tvirtas, kad, laikydamas už jo rankų, stoviu kaip už kokio mūro. Išėjo kalba apie sportus. Pasakiau, kad jis, tur būt, labai mėgstas šokti. Bet kaip nustebau, atsaki-us jam, kad nešokąs visiškai, net nemokąs. Nustebau, nes jis toks guvus, miklus, kad sunku tikėti, jog šokti nemoka ir ne-mėgsta. Pasakiau tą savo min-tį ir dar paklausiau, ar nieka-dos nė sykio nėra šokęs?

— Gal ir esu šokęs, būdamas kūdikiu, bet kai atsimenu — nie-kados. Gimnazijoj nešokome iš principo: viešpatavo tada mūsų tarpe tokia pažiūra, kad tuos mo-kinius, kurie vaikščiojo po poky-lius, mokė šokti, mėgo gražiai apsirengti, laikėme niekšais, daug žemesniais už save žmo-nėmis. Ir tikrai, buvo tai vis vaikinai, kuriems daugiausia rū-pėjo flirtuoti ir kurie knygų, iš-skyrus savo rankvedžius, bijojo lyg baltos pirštinais deguto.

(Bus daugiau)

LIETUVIAI ESTŲ VAKARONĖJ

Estų Moterų Klubo pirm. J. Kurman vasario 6 Estų namuose New York'e suruošė "European Captive Nation's Night", kur buvo atžymėta Estijos nepriklausomybės paskelbimo 59-ji sukaktis.

I šį pobūvį buvo pakviestos ne vien pabaltietės, bet ir kitos pavergtų tautų organizacijos egzilyje. Tuo norima puoselėti tautų vieningumą, bendravimą, skatinti kultūrinę kaitą.

Pirm. J. Kurman pasakė įžanginę kalbą, šiltu žodžiu pasveikino susirinkusius, pristatė estų konsulą ir politinių veiksmų narius, garbės svečius.

Estė L. Esop paskambino keletą estiškių liaudies dainų senoviški estų liaudies instrumentu — kannel, panašių į mūsų siškes kankles. Aktorius J. Kuuse, estas, skaitė estų poeziją, kurios posmuose pynėsi ieškojimas teisybės, ištikimybės prie saika savo žemei.

Ukrainiečių moterų veikėja M. Dushnyk pasakė ilgoką, bet turiningą ir kovingą kalbą. 10 ukrainiečių studentų grupė padainavo 6 liaudies dainas, pritarant 3 gitarom. Choralis gerai susidainavęs, gražiai reprezentavo ukrainietišką dainą.

Pabaltijo Moterų Tarybos garbės pirmininkė H. Ozolins sveikino latvių moterų vardu, o dvi jaunos latvaitės fleita ir pianu atliko latvių ir tarptautines melodijas.

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos vardu sveikino valdybos narė Margarita Samatienė. Savo

gerai suorganizuotoj kalboj ji pabrėžė moterų organizacijų vieningo darbo svarbą, nes mūsų organizacijų tikslai yra dideli ir bendri. "Pabaltiečių pastangos ir kova už savo žemę stiprėja, o ryžtas iškovoti laisvę gintarnei pakrantei ir kitom sovietų pavergtom tautom nebesustabdomas. Mūsų visų viltys tegu būna pažadu, o pažadas tegu tampa realybe".

Dailiojo žodžio menininkė Irena Veblaitienė skaitė du K. Bradūno eilėraščius ir F.M. Fordo kūrinį. Pabaltijo Moterų Tarybos pirm. Regina Žymantaitė savo nuotaikingą sveikinimą baigė ELAGU EESTI, ir tai buvo prie širdies ypač estam. Mūsų reprezentantės, pasipuošusios tautiniais drabužiais, karūnomis, gintarais, švytėjo pakilia nuotaika ir buvo dėmesio centre.

Vasario AIDAI

Straipsniai: Antanas Maceina Asmuo ir istorija; Paulius Rabiškas — Apie pirmąjį bandymą praplėsti Vilniaus universitetą; Stasys Barzdukas — Nueita kelių apžvelgiant; Vytautas Vaitiekūnas — Politika 1976 metais.

Iš grožinės literatūros: Bernardas Brazdžionis — Eilėraščiai.

Apžvalgoje: P. Pakalnis — Rusija — rūsti ir atsilikusi impe-

Prasmingas kalbas dar pasakė Estijos konsulas Linkhorst, pastorius Kivirana, Amerikos estų tautinės tarybos prezidentas I. Pleer, Batuno atstovas T. Lemba, PMT garbės pirm. M. Jurma, Europos Moterų Tarybos egzilyje vardu E. Druva.

Be jau minėtų lietuvių, dalyvavo dar: V. Čečetienė — LMKF vicepirm., E. Donahue — LMF Klubu atstovė, J. Veblaitis, L. Tamošaitis, I. Banaitienė — LMKF pirmininkė.

Visi buvo vaišinami sumuštinių, saldumynais, kavute. Nuoširdžiai dėkojo LMKF vardu Irenai Veblaitienei, Margaritai Samatenei, Reginei Žymantaitėi už puikų reprezentavimą Moterų Federacijos. Reikia atminti, kad jom teko šiam pobūviui pasiruošti per pusantros dienas. Tačiau, kai nestinga gerų norų ir pareigos jausmo, viskas yra įmanoma. Dar kartą ačiū!

I. Banaitienė

Estų šventėj iš k. M. Samatienė, V. Čečetienė, R. Žymantaitė, J. Kurman, I. Banaitienė, G. Donohue, I. Veblaitienė, J. Veblaitis. Nuotr. L. Tamošaičio

PHILADELPHIA, PA.

LIETUVIŲ NAMŲ SUKAKTIS

Šiais metais sukako 70 m. nuo Lietuvių namų, anksčiau vadinamų Pašalpinio klubo, įkūrimo. Pašalpinis klubas arba Lietuvių namai Philadelphiaje lietuvių gyvenime suvaidino gana žymų vaidmenį.

Minėjimas sausio 29 susidėjo iš vakarienių, akademinės dalies ir koncerto.

Akademinę dalį invokacija pradėjo kun. Pranas Jaraška, Šv. Jurgio parapijos asistentas. Įvadinį žodį pasakė Vincas Šalčiūnas, namų prezidentas. Toliau minėjimui vadovavo Juozas Kavalauskas, kuris nariu yra nuo 1926. Įterpdamas humoro, jis

ir techninis redaktorius — Leonardas Andriekus, OFM, Kennepunkport, ME 04046; administruoja — T. Benvenutas Ramanauskas, OFM, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207.

Ilustracijos: viršelių 1 psl. — Kopyltėlė okupuotoje Lietuvoje; viršelių 4 psl. — Daumantas Čibas — Trys kryžiai (jo sodyboje, Vista Ca.). Šis Aidų numeris iliustruotas A. Calderino, Daumanto Čibo, liet. tautodailės darbų ir B. Brazdžionio, St. Barzduko, J. Ereto nuotraukomis.

Redaguoja — dr. Juozas Girnius, 27 Juliette St., Boston, MA 02122; literatūros apžvalgų

Parodą vertinant

(atkelta iš 3 psl.)

šaltokai šių parodų atžvilgiu. Tik šiemet, jau parodai prasidėjus, ėmė ir paskyrė 300 dol. premiją. Tegū ji būna skiriama kasmet, nes tai pakels Lietuvių Fondo prestižą šiame krašte. Tegū būna organizuojama ir M. K. Čiurlionio vardo premija. Jos organizatoriai yra dail. Česlovas Janušas, šiai parodai suradęs mecenatą (E. Mickeliūniene) ir jau pramatęs kitai parodai.

Parodos lankytojam keistokai atrodė vienos premijos paskyrimas — tai už tautinę tematiką. Ten niekuo jų nebuvo lietuviško. Tokie paskyrimai kažkaip nuvertino jūrą komisija pati save ir sudarė precedentą, kad kiekvienas abstraktas ar pusiau abstraktas gali gauti tautinės tematikos premiją. Tos premijos mecenatai (L.B. apygardos valdyba) kaip tik ir nori puoselėti tautinę mintį, visa tai, kas lietuviška, o ne šiaip sau premija švaistytis.

Norėtųsi, kad būtų labiau puoselėjamos atskiros meno ša-

kos. Tokia grafika gana silpnai parodose atstovaujama. Taip pat ir skulptūra. Rengėjai turėtų jai atkreipti dėmesį ir dėti pastangas, kad parodose būtų daugiau grafikos ir skulptūros. Gal reikėtų ir specialių premijų atskirom meno šakom.

Parodas rengia Lietuvių Bendruomenės New Yorko apygardos valdyba. Šiemet jai talkino ir šios apygardos apylinkės. Buvo sudarytas specialus parodai rengti komitetas, kuriam pirmininkavo Aleksandras Vakselis, gi kiti buvo: Česlovas Janušas, Paulius Jurskus, dr. Jonas Lenkaitis ir Jonas Rūtenis. Jie daug darbo ir vargo įdėjo, pradėjo net birželio mėnesį posėdžiauti. Jie darė visa, kad paroda būtų kuo geriausia. Salė įrengti pagerinimai — uždėta geležinė lištvelė, kuri nuolat pasilikis ir kuri padės paveikslus greičiau pakabinti.

Komitetas darbą baigia. Jam už didelį trisų dėkojame!

Apygardos valdyba jau dabar tegu žvalgosi ir ieško žmonių naujam komitetui, kuris rengs devintą parodą. I jį reikia įtraukti ir jaunų žmonių, kad jie turėtų progos pasimokyti technikos ir pamažu perimty parodų rengimą. Komitetas galėtų būti ir net didesnis, nes yra visokių darbų, kurie laukia nuoširdžių rankų.

Rengėjam linkime nepavargti ir toliau parodas rengti, tuo gražiu kūrybos vainiku papuošti Lietuvos nepriklausomybės šventę. Jau dabar, padarę apyskaitas, išanalizavę visas detales, skelbkite devintą parodą ir jai renkitės! Devintoji paroda turi būti itin įspūdinga, nes kitais metais sueina 60 metų nuo Vasario 16 akto paskelbimo, 70 metų sueina nuo pirmos parodos Vilniuj. Tai didelės sukaktys. Tegū jos būna kuo gražiausiai atžymėtos!

nupasakojo, kokie ir kada egzistavo klubai Philadelphiaj. Po to jis pristatė Vincą Litviną, kuris nariu yra jau 67 m. Su juo buvo pagerbti ir kiti lietuvių bei daug pasidarbavę klubo nariai.

Pagrindinis kalbėtojas buvo Gediminas Surdėnas, Lietuvių namų direktorių tarybos pirmininkas. Jis pasveikino susirinkusius, iškėlė buvusio Pašalpinio klubo reikšmę, nupasakojo, kokius kapitalinio remonto darbus yra numatę atlikti artimojo ateity, ir pasiguodė, jog Lietuvių namai taps gražiu kultūriniu centru Philadelphiaj ir apylinkių lietuviams.

Sukaktuvių proga išleistas gražus leidinys, kuriame yra įdomi ilgai Philadelphiaj gyvenusio dr. Jono Puzino parašyta buvusio Pašalpinio klubo istorija. Ją atsispausdino didelis lietuvių taupumas, visuomeninė bei politinė veikla, gilus patriotiškumas ir nuoširdus rūpinimasis palikta tėvyne.

Koncertinę programos dalį atliko solistai Nerija Linkevičiūtė ir Bernardas Prapuolenis, ką tik grįžę iš gastrolių Australijoje. Jiem akomponavo Saulius Cibas iš Bostono. Solistai padainavo mūsų kompozitorių ir klasikų kūrinius bei lietuvių liaudies dainas, tarp kurių buvo ir 5 vokiškos. Veik visos dainos buvo atliktos dueto forma. Solistai buvo įvertinti gausiais plojimais. Pianistas S. Cibas paskam-

bino keletą kūrinių ir vienas. Minėjimas praėjo pakilioj nuotaikoj. Dalyvavo apie 180 asmenų.

Namų valdyba yra dėkinga už talką baliaus šeiminkėm: Liudvikai Norvaišienei, Filomenai Ladinauskienei ir Genei Avižonienei; Aušrinės šokėjams, kurie patarnavo išdalinant maistą: Gintarei Gečytei, Danutei Pliuškonytei, Laimai Surdėnaitei, Vidai Bendžiūtei, Danutei Stankutei, Ramunei Šileikaitei, Vytautui Bagdovan Bagdonavičiui ir Algiui Šalčiūnui; baro talkininkam: Jonui Avižoniui, Petruui Andriuliui, Kaziui Kauliniui ir Povilui Lichutiniui.

Kultūrinę popietę vasario 27 tuoj po lietuviškų pamaldų Šv. Andriejaus parapijos salėj ruošia ateitininkai sendraugiai. Medicinos reikalais kalbės dr. Albinas Šmulskystis, o literatūriniais — rašytojas Vytautas Volertas. Šeiminkės pavaišins šiltais pietumis.

Rekolekcijos Šv. Andriejaus lietuvių parapijoj vyks kovo 25-27. Jas praves pranciškonas pamokslininkas Tėv. dr. Viktoras Gidžiūnas.

Ateitininkų sendraugių metinis susirinkimas įvyks kovo 6 tuoj po lietuviškų pamaldų Šv. Andriejaus parapijos salėj. Paskaitą skaitys kun. K. Sakalauskas.

B.V.

ST. PETERSBURG, FLA.

LB 25 metų sukakties minėjimas

Gražioj padidinto Lietuvių Klubu salėj vasario 13 įvyko Lietuvių Bendruomenės 25 metų sukakties minėjimas. Jį surengė LB St. Peterburgo apylinkė.

Minėjimą atidarė veiklusis apylinkės pirmininkas Pr. Stanelis, pakviesdamas iškilmingai vadovauti F. Prekerį. Kun. J. Gasiūnas nuoširdžiai ir originalia invokacija meldė Dievą palaimos, vienybės ir susiklausymo LB darbuose.

Įspūdingą paskaitą apie LB darbus skaitė prel. J. Balkūnas, LB garbės pirmininkas, čia visų gerbiamas ir mylimas iškilus kalbėtojas. Suvaidinęs lemiamą vaidmenį Bendruomenės įsikūrimo ir ankstesnių ateivių bei visų grupių įtraukime į bendrą darbą, stovėjęs visą laiką Bendruomenės centre, iš gyvo patyrimo nušvietė Bendruomenės gimimą ir subrendimo laikotarpį bei nuveiktus darbus — lietuviškojo kultūrinio darbo rikiavimą, lituanistines mokyklas, jom vadovėlių leidimą, jaunimo kongresų, šokių švenčių, sporto, stovyklų organizavimą, Lietuvių Fondą ir t.t. Kaip Bendruomenės kūrimosi pradžioj, taip ir šiandien kalbėtojas akcentavo būtiną reikalą į Bendruomenę įtraukti ypač iš didžiausių lietuvių bėst tvirtovių. Už jas stipriai pasisakęs net neseniai Tampoj, Floridoj, miręs šiaip jau toli nuo

jų stovėjęs rašytojas A. Tulys. Gražinos Ježukaitienės vadovaujamas LB moterų sekstetas — M. Grigienė, I. Jurgėlienė, A. Klionienė, I. Račinskienė, K. Razgienė ir A. Vizbarienė — padainavo: "Ąžuolų šlamesys" (A. Paukštelienės žodžiai ir muzika), "Is rytų šalėlės" (muz. Budriūno), "Priegintaro jūros" ir "Neužmirštuolės". Dainos skambėjo dainiai, pakiliai ir niuansuotai. Dirigente ir dainininkė klausytojai ilgai plojo. L. Jurgėlaite su įsijautimu ir švaria lietuviška tarimu padeklamavo B. Brazdžionio "Lietuva iš tolo".

Vykstant sveikinimam, LB Floridos apygardos energingas pirmininkas K. Gimžauskas pasidžiaugė dideliais darbais ir ypač jaunosios kartos rengimu lietuviškajai veiklai. K. Jurgėla sveikino Lietuvių Klubu vardu; A. Rūkštelė — Kalantos šaulių būrio ir vietos Altos skrybiaus vardu; K. Kleiva — katalikų komiteto, D. Kam — katalikų moterų, Vasiliauskas — žvejų klubo vardu. Raštu sveikino Palm Beach LB.

Felicijus Prekeris programą vedė labai gyvai, ją užbaigdamas pasigėrėtina ištraukos iš Maifronio "Jaunosios Lietuvos" — "Palaimintas laikas" — deklaracija. Pirmininkas Pr. Stanelis padėjo visiem programos dalyviams, šeiminkėm su P. Staneliene priešaky (jos parengė skanias užkandžius) ir scenos puošėjams A. Pupeliui ir I. Račinskienei.

Minėjime dalyvavo apie 200 žmonių.

V.K.

Wyoming klonio lietuviškų parapijų jungtinis choras dainuos kovo 6 Taurų klube, Wilkes-Barre, Pa., minint Vasario 16-ąją ir pristatant klubo vadovybę. Pirmos eilės centre sėdi kun. P. J. Ališauskas, Šv. Kazimiero parapijos klebonas, Pittston, Pa., muz. prof. V. Romanas ir kun. A. J. Norkūnas, Marijos Apreiškimo parapijos klebonas, Luzerne, Pa.

AŠTUNTAJĄ DAILĖS PARODĄ APŽVELGIANT

Aštuntoji dailės paroda jau uždaryta, išmontuota, bet ji pasiliko gyva žiūrovų atminty, parodžiusi mum naujus dailininkų polėkius, sutelkusi būtų visai jaunų vardų. Jau dėl to paroda minėtina, kad ji sudarė progą pasireikšti jaunimui.

Kataloge surašyti 160 darbų. Prie jų pridėjime jaunimo skyrių su 20 darbų ir M. Dobužinskio skyrių su 12 darbų. Viso buvo išstatyta 192 darbai. Tai gana didelis skaičius. Reikėjo taupyti vietą ir net susiglaudinti, kad visi sutilptų. Didžiojo salėje iš turimų skydų buvo pastatyti šeši kubai, ant kurių šonų buvo sukabinti paveikslai net dviem eilėmis.

Didžiojo salėje buvo padaryti nemaži pagerinimai parodom. Buvo prie sienos pritvirtintos geležys, ant kurių dabar lengva pakabinti paveikslus. Ši sunkų darbą sumaniai atliko parodai rengti komiteto narys dr. Jonas Lenkaitis. Jam talkino LB apylinkių žmonės.

Jaunųjų skyrius buvo priglaustas apatinėje salėje. Ten suvo sutelkta daugiau jaunimo darbų. Ši salė turi savo patogumą — lengva čia pakabinti paveikslus. Turi ir gerą apšvietimą, daug geresnį nei didžiojo salėje.

Didžiojo salėje prie scenos buvo įrengtas dail. M. Dobužinskio skyrius. Čia buvo išdėstyti keturi skydai. Ant jų buvo sukabinti jo darbai — aliejinės tapybos paveizdžiai, dekoratyvūs eskizai, piešiniai iš Lietuvos miestelių. Buvo ir jo didelė fotografija su gimimo ir mirties datomis. Šioj parodoj jis buvo specialiai pagerbtas jo mirties 20 metų proga. Drauge buvo paminėta ir jo 100 metų gimimo sukaktis (gimė 1875).

Išleistam gražiam parodos kataloge Dobužinskiui skirta 4 puslapiai, įdėta dvi iliustracijos — dekoracijų eskizai Radvilos Perkūno operai ir P. Vaičiūno dramai — Aukso gromata.

Dabar apžvelgsime parodą, pasinaudodami katalogu, eidami alfabeto tvarka.

Albina Ambraziejus, tapytoja, gyvena netoli Washingtono tilto

BROCKTON, MASS.

Jonas Glineckis, gimęs 1885 Aukšt. Panemunėje, į JAV atvyko 1912 ir 1915 apsigyveno Bostone. Nuo 1932 iki 1963 turėjo maisto krautuvę Bay View Market, So. Bostone. Mirė sausio 3. Sausio 6 palaidotas po mišų Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioj. Mišias koncelebravo kun. A. Janiūnas, kun. J. Kerdiejus, SJ, kun. A. Kontautas, kun. P. Balkan, OCSO. Dalyvavo kun. A. Baltrušėnas, kun. A. Abračinskas, daug seselių, giminių, pažįstamų.

Velionis buvo aktyvus lietuvių kolonijos narys, priklausė įvairiom draugijom, buvo ir valdybų nariu. Liūdėsy liko žmona Sofija (buv. Gurkliūtė), dukros Regina Alexander, Leonora Jarvis ir Nukryžiuotojo Jėzaus vienuolyno seselė Eugenija, aštuoni vaikaičiai.

Mėnesinis velionio prisiminimas vyko Nukryžiuotojo Jėzaus seserų vienuolyno koplyčioj Brockton, Mass., vasario 9. Mišias aukojō kun. Richard Crowley, o sesuo Incarnata grojo grojo vargonais. — K.T.

A. a. Jonas Glineckis

New Jersey pusėj. Šiose parodose jau yra dalyvavusi bent porą kartų. Tapo aliejumi. Pagrindinė tema — pajūris. Vaizduoja bangas, pakrantes, saulėleidžius, atspindžius vandeny. Dažnai mėgstama rausva spalva. Vaizdavimas realistinis, nors smulkios detalės apibendrinamos. Šioj parodoj buvo 6 jos kūriniai.

Simas Augaitis, iš Waterburio, Conn., dalyvauja pirmą kartą. Jis išstatė tris darbus varėje. Tai yra vario plokštė iškabinėti paveikslai, išgaunant reljefą. (Apie jo darbus ir techniką buvo rašyta Darbininko 4 nr., sausio 28).

Marytė Barzdžiūtė, Argentinos lietuvaitė, dalyvavo pirmą kartą. Jos du darbus į parodą pristatė Gediminas Naujokaitis, kuris neseniai lankėsi Pietų Amerikoje. Abu jos darbai atlikti skoningai, traktuoti abstrakčiai.

Kristina Butvydaitė, jauna dailininkė, baigusi Bostono meno mokyklą, gyvenanti New Jersey, netoli New Yorko, dalyvavo pirmą kartą. Penki darbai, įvairi technika — pieštukas, tušas, akrilis. Traktavimas abstraktus, pagrįstas kubizmu. Už vieną piešinį "Corbu" gavo garbės pažymėjimą.

Bruno Burčikas dalyvavo pirmą kartą šioj parodoj. Jis gyvena Upper Darby, Pa., gyvena atsiskyres nuo lietuvių. Į šį kraštą pateko iš Italijos. Yra dalyvavęs amerikiečių parodose, vienas pats rengęs parodas. Šis pasirodymas buvo pirmas lietuviams.

Jis tapo aliejumi, akriliu, lieja akvareles. Dominuoja akvarelė. Mėgsta žiemos motyvus, vandenį. Traktuoja realistiškai. Parodoj buvo išstatyti 6 darbai.

Česlovas Janušas — visiem žinomas jūros dailininkas iš Richmond Hill, N.Y. Jis yra uolus šių parodų rengėjas, jau keletą metų iš eilės dirba rengimo komitete. Šioj parodoj išstatė 8 drobes, tapytas aliejumi. Dominuoja jūros motyvai. Šalia jos matėm ir Žemaitiją su rugių gubom. Buvo ir Vilniaus geto vaizdas. Piešinys realistinis, kruopščiai atbaigtos visos detalės, koloritas šviesus.

Šioj parodoj Č. Janušas gavo net dvi premijas. Pirmiausia jam buvo paskirta Lietuvių Fondo 300 dol. premija. (Tą premiją jis tuoj padovanojo Maironio liuanistinei mokyklai). Jam atiteko ir populiarumo 100 dol. premija.

Paulius Jurkus, nuolatinis šių parodų dalyvis ir parodų rengėjas, išstatė 6 darbus. Traktavimas — realistinis-impressionistinis. Dėmesį skiria Žemaitijai ir žiemos nuotakom.

Daina Jurkutė, jauniausia šios parodos dalyvė, praeitais metais buvusi dar vaikų skyriuje, dabar įsijungusi į bendrą parodą, išstatė tris skirtingų technikų darbus. Už parko motyvų kolažą jai paskirta jaunojo dailininko premija — 100 dol. Šiuo metu ji studijuoja dailę Pratt Institute.

Albinas Jūrpalis, jaunas dailininkas, dalyvauja antrą kartą šiose parodose. Išstatė 4 darbus. Jie atlikti aliejumi, akriliu. Už bronzos skulptūrą gavo sidabro medalį. Traktavimas realistinis, bet nesileidžiama į detales.

Antanas Kairys, vyresnės kartos dailininkas, pasirodė su 8 tapybos darbais. Jis yra kruopštus realistas, pamėgęs miesto gatves ir aikštes, kur pilna saulės ir šešėlių. Už vasarą Rego parke gavo garbės pažymėjimą.

Vytautas Kerbelis, jau ne kartą dalyvavęs šiose parodose, dabar išstatė tik vieną darbą. Dominuoja abstraktinis traktavimas, nors galima atsekti lietuviškos sodybos motyvus ir mergaitės galvą.

Birutė Kidolienė dalyvauja antrą kartą, išsiuvinėdama gobelenus. Šioj parodoj buvo trys jos nedidelio formato darbai. Išsiuvinėja tik būtiniausias linijas. Taip darbai atrodo lyg kokia grafika.

Vida Krištolaitė — tapytoja, daugelio parodų dalyvė, pasirodė su 8 ir gana didelio for-

Peter C. Wytenus įteikiamas gubernatoriaus Carey ir miesto burmistro Beame proklamacijos. Iš k. P. Wytenus, New Yorko miesto narys Walter Ward, Lietuvos gen. konsulas A. Simutis, N.Y. valstijos senatorius Martin J. Knorr. Proklamacijos įteiktos vasario 20 Kultūros Židiny, kur buvo surengtas Lietuvos nepriklausomybės minėjimas. Nuotr. C. Binkins

WORCESTER, MASS. Minėjom tautos šventę

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo sukakties minėjimas, kurį rengė Worcesterio Lietuvių Organizaciją Taryba, pradėtas vasario 9 radijo bangomis iš stoties WICH per lietuvių radijo programos valandą. Kalbėjo Lietuvos vyčių centro valdybos ir 116-tos kuopos pirm. A. Miniauskas.

Vasario 12 iš tos pačios stoties buvo perduodama tolimesnė minėjimo programa. Kalbėjo lietuvių draugas miesto burmistras T. Early. Proklamacijoj paskelbė, kad vasario 13-19 prie miesto rotušės plevėsuos Lietuvos vėliava, o Vasario 16-oji yra Lietuvos nepriklausomybės diena Worcesterį. Tą dieną dar kalbėjo visuomenininkė I. Tamulevičienė.

Pagrindinis minėjimas vyko vasario 13. 7 val. ryto Aušros Vartų parapijos bažnyčioj klebonas kun. A. Volungis aukojō mišias už Lietuvą ir kenčiančius lietuvius. Buvo pritaikytas pamokslas. 10 val. ryto Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioj mišias už Lietuvą ir lietuvių koncelebravo klebonas kun. A. Micūnas, MIC, ir kun. J. Bakanas. Klebonas pasakė pritaikytą pamokslą.

Įspūdingai giedojo Šv. Kazimiero parapijos vyrų choras, vadovaujamas muz. Z. Snarskio.

mato darbais. Vienas buvo net triptikas, užėmęs nemažą plotą. Tai jūros banga. Mėgsta pajūrio temas, vandenį, debesis viršum vandens. Traktuoja ekspresionistiškai, pabrėždama plataus teptuko brūkšnius. Mėgsta paveikslą padalyti į dvi dalis — viena šviesi, kita tamsi. Dažnai tamsioji dalis yra šaltų spalvų, šviesioji — šiltų spalvų. Už paveikslą — Šiaurės peizažas jai paskirta moderniojo meno 100 dol. premija. (p.j.) (Bus daugiau)

Vargonais grojo vargonininkė O. Keršytė. Sugiedoti Lietuvos ir Amerikos himnai.

Maironio Parke minėjimą atidarė Organizaciją Tarybos pirm. P. Molis. Sugiedojus himnus, invokaciją sukalbėjo Aušros Vartų parapijos klebonas kun. A. Volungis. Pirm. P. Molis pristatė garbės svečius.

Tolimesnei programai vadovavo stud. A. Dabrilaitė. Ji pakvietė miesto burmistą T. Early tarti žodį. Buvo pagerbti lietuviai savanoriai, kovoję už Lietuvos laisvę 1918. Pagrindinis kalbėtojas buvo prof. dr. V. Mantautas iš Hartford, Conn.

Tarybos valdybos paruoštą rezoliuciją skaitė stud. B. Miliauskaitė. Priimta rezoliucija bus persiųsta prezidentui ir valdžios žmonėms. Kalbėjo ir ilgametis veikėjas adv. A. Mileris.

Tarybos sekr. B. Miliauskaitė buvo parašiusi laiškus Bostono kardinolui Madeiros ir Worcesterio vyskupui Flanagan, prašydama, kad vasario 13 paragintų visas parapijas melstis už Lietuvą ir kitas kenčiančias tautas. Abu dignitoriai atsiuntė teigiamus atsakymus.

Senatoriaus Foley ir kongresmano J. Early sveikinimus perskaitė stud. A. Dabrilaitė.

Mening programos dalį atliko tautinių šokių sambūris Žaibas, vadovaujamas I. Markevičienės ir N. Pranckevičienės. Jaunai dainininkei M. Bizinkauskaitei iš Brocktono akomponavo jos tėvelis dr. Bizinkauskas. Meno Mėgėjų Ratelio penketukas, vadovaujamas muz. A. Tamošiūno, padainavo keletą patriotinių dainų.

Aukų rinkimu rūpinosi tarybos išd. K. Podolskis. Jam talkino skautai. Aukos buvo skiriamos pagal aukotojų pageidavimą: Vlikui, Altai ar Lietuvių Bendruomenei. Surinkta 1500 dol. su viršum.

Sekretorė B. Miliauskaitė parašė straipsnį į Worcester Telegram apie Lietuvą.

Pabaigoj Tarybos pirm. P. Molis padėkojo visiem, prisidėjusiems prie minėjimo rengimo, ypač studentėm A. Dabrilaitėi ir Miliauskaitėi.

Po minėjimo Maironio Parko žemutinėje salėj buvo galima pavakarieniauti. Bilietų kaina buvo tik 2.50 dol.

J.M.

Auka prisidėk prie lietuviškos spaudos išlaikymo!

1977 M. VASARIO 16-sios PROGA

Talkindamas JAV Lietuvių Bendruomenei išlaikyti išelviyoje tautinę gyvybę ir siekti pavergtai LIETUVAI laisvės, aukųdol. Kitiem laisvinimo veiksniam skiriu dol. (Irašyti veiksnio vardą)

Pavardė ir vardas

Adresas

Čekius rašyti — Lithuanian American Community USA Inc. vardu ir siųsti: JAV LB Krašto Valdybos vicepirm. finansų reikalams F. Andriunas, 155 Greenwood Ave., Wyncote, Pa. 19095.

VISIT LITHUANIA IN 1977 WITH UNION TOURS AND **SAS**

TOUR	DEP. DATE	CITIES & NO. NIGHTS	PRICE*
401	May 8	Vilnius (5), Moscow (1), Copenhagen (1)	\$ 859.00
402	May 12	Vilnius (5), Leningrad (1), Copenhagen (1)	859.00
403	Jun 20	Leningrad (1), Vilnius (5), Riga (5), Copenhagen (2)	1149.00
4031	Jul 18	Leningrad (1), Vilnius (5), Riga (5), Copenhagen (2)	1149.00
404	Aug 15	Leningrad (1), Vilnius (5), Riga (5), Copenhagen (2)	1149.00
405	Sep 22	Vilnius (5), Leningrad (1), Copenhagen (1)	859.00
Christmas — New Year	Dec. 19	Warsaw (3), Vilnius (5), Riga (5), Copenhagen (1)	1067.00

*Prices based on air fares as of November 1976 and subject to change.

UNION TOURS, INC.

6 East 36th Street
New York, N.Y. 10016
Telephone (212) 679-7878

— Dr. J. K. Valiūnas, Vliko pirmininkas, ir prof. dr. B. Nemickas, Vliko vicepirmininkas politikos ir teisių reikalams, sausio 31 New Yorke tarėsi su Ukrainos egzilinės vyriausybės įgaliotiniu JAV W. Bilajew. Pasikeista informacijomis apie Lietuvą ir Ukrainą, aiškintasi glaudesnių santykių ir suderintos veiklos tarptautinėse institucijose reikalais. (E)

— Algimantas Gečys, JAV LB pirmininkas, vasario 4 pasiuntė JAV prezidentui Jimmy Carter telegramą: "Amerikos Lietuvių Bendruomenė remia Jūsų tvirtą poziciją žmogaus teisių klausimu visuose kraštuose, ar jie silpni, ar galingi. Mes esam įsitikinę, kad Jūsų rūpesčio išreiškimas pristabds visame pasauly tas vyriausybes, kurios naudoja priepauidą. Mes didžiujomės, kad šis kraštas vadovaujami savo moralinėmis vertybėmis. Amerikos lietuviai tikisi, kad tinkamu laiku Jūs taip pat rasit galimybę priminti pasaulio viešajai nuomonei apie nesiliaujančius religijos persekijimus ir kitus žmogaus teisių pažeidimus Sovietų okupuotose Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybėse". Panašaus turinio telegramą A. Gečys pasiuntė ir JAV valstybės sekretoriui Cyrus R. Vance. (E)

— Adriano Jocytės, jaunos solistės iš Argentinos, koncertas Montrealy, Aušros Vartų parapijos salėj, rengiamas vasario 26. Po koncerto bus vyno ir sūrio vaišės ir loterija. Tą dieną bus ir jaunimo šokių maratonas šeštadienei mokyklai paremti.

— A. Uršulė Gabrėnaitė-Staškienė, sulaukusi 85 m. amžiaus, sausio 21 mirė Kaune. Velionė buvo ilgametė darbuotoja medicinos srity. Ilgus metus dirbo Karo ligoninėj Kaune kaip gailestingoji sesuo, gi vėliau buvo dr. Epšteino asistentė Kauno vaikų sveikatos tikrinimo centre. Velionė buvo aukštai vertinama kaip profesionalė ir gerbiama už savo teisingumą ir nuosirdumą.

— Association for the Advancement of Baltic Studies, Inc. (sutrumpintai Aabs) nariais gali būti kiekvienas, kuriam rūpi pabaltiečių kultūrinės, mokslinės ir ekonominės problemos. Nario mokestis 20 dolerių metam, pensininkam — 10 ir studentam — 7.50. Nariai gauna Journal of Baltic Studies ir Newsletter. Aabs adresas: 366 86th Street, Brooklyn, N.Y. 11209. (E)

— Lugano mieste, Šveicarijoj, italų kalba leidžiamas dienraštis Giornale del Popolo 1976 gruodžio 28 paskelbė ilgą Guilo Nicolini straipsnį apie Lietuvą. Paminėtas ir italų kalba Romoj leidžiamas biuletenis Elta-Press, kuris teikė medžiagos autoriui. Panašus rašinys pasirodė 1977 sausio 2 dienrašty Giornale di Bergamo, Italijoje. Romos laikraštis Secolo D'Italia 1976 gruodžio 23 šešių skilčių straipsny duoda vyskupo Julijono Steponavičiaus pareiškimą iš 1975 rugsėjo 15 Žagarėj. Iš LKB Kronikos daug informacijų pasisėmė du Romos spaudiniai: Realta Politica (1976 spalio 23) ir Il Borghese (1976 lapkričio 7). (E)

— Toronto, Ont., Prisikėlimo parapijos, kuriai vadovauja lietuviai pranciškonai, 25-mečiui atžymėti nutarta 1978 išleisti jubiliejinį leidinį. Specialion komisijon įeina A. Gurevičius, V. Matulaitis, S. Prakapas ir J. Vaičiūnas.

— Kanados Lietuvių Gydytojų Draugija sudarė naują valdybą: pirm. dr. A. Pacevičius, vicepirm. dr. M. Arštikaitytė-Uleckienė, sekr. ir išd. dr. S. Šalkauskis, nariai — dr. A. Diksonas, dr. J. Sungaila. Ši draugija remia lietuviškas institucijas, ypač Vasario 16 gimnaziją. Metinis nario mokestis yra 80 dol.

Lietuviška KELIONIŲ AGENTŪRA VYTIS

Romas Kezys, Pres.

2129 Knapp St., Brooklyn, N. Y. 11229 — Tel. 769-3300

- Paskutinės informacijos apie žemiausias kainas
- Kelionės į visus pasaulio kontinentus
- Lietuvių grupinės kelionės atostogų metu

Patarnaujama visuose
kelionių reikaluose:

Specialios nuolaidos:

LEKTUVAI
VIESBUČIAI
LAIVAI (Cruises)
AUTOBUSŲSAIS įdomių vietų
lankymas
TRAUKINIAI

INDIVIDAIMS
(ekskursintais bilietais)
GRUPĖMS
JAUNIMUI
SEIMOMS

CHICAGO, ILL.

J. Daužvardienės, Lietuvos gen. konsulės, pagerbimas, įvyko vasario 6 Martiniuke restorane. Komiteto pirmininkas pakvietė kun. A. Zakarauską vadovauti programai. Sveikinimo kalbas pasakė vysk. V. Brizgys, burmistras Bilandic, Balfo pirm. M. Rudienė, kun. J. Vaišny, SJ, (Daužvardžio fondo vardu), dr. K. Bobelis ir kt. Raštu sveikino kard. J. Cody, St. Lozoraitis, dr. S. Bačkis, dr. J. Žmuidzinas, A. Simutis, įvairių organizacijų atstovai. Bankete pastebėti Dominikonų respublikos, Gvatemalos, Libano, Liuksemburgo, Panamos, Paragvajaus, Urugvajaus konsulai ir konsulė dekanas H. O. Young. Meninės programos dalį atliko vyrų choras. Antrojo daly pasirodė jaunieji vyčiai šokėjai, vadovaujami Frank Zapolio. Lietuvos vyčiai, suruošę šį pagerbimą, konsulei įteikė audinį su Vytimi ir Lietuvos prisiminimų įrašu. Gen. konsulė J. Daužvardienė dėkojo visiems už pagerbimą ir dovana. Svečiai sugiedojo Ilgiausių metų.

Vasario 16 minėjimą Jaunimo Centre vasario 6 surengė akademikai vyčiai. Buvo iškilminga sueiga su skautiška programa. Ilgamečiui skautų sąjungos darbuotojui v.s. Edmundui Korzonui, buv. LSS tarybos pirmosios pirmininkui, įteiktas aukščiausias LSS Gedimino Geležinio Vilko žymuo. Įteikimo apeigas pravedė ASS pirmininkas Statkus, pakviesdamas korp. Vyties garbės pirm. fil. Br. Kvilkį įteikti žymenį. Ta proga pasakyta

SPORTAS

RSA žaidynės New Yorke

Dėl techniškių klūčių Rytų sporto apygardos žaidynės New Jersey neįvyks. Žaidynės bus kovo 26-27 New Yorke. Programoje krepšinis, tinklinis, stalo tenisas ir šachmatai. Visi Rytų apygardos lietuvių sporto vietnetai prašomi skubiai apie dalyvavimą pranešti. Pr. Gvildžiui, 93 Wheeling Ave., Staten Island, N.Y. 10309.

prasmingų kalbų. Minint Vasario 16-ąją, istorikas V. Liulevičius skaitė paskaitą.

Religinės šalpos koncertas įvyko vasario 6 Marijos aukštesniosios mokyklos auditorijoje. Pirmojo daly su gražiom dainom pasirodė Audros mergaičių choras. Pritarė kanklininkės ir birbynininkai. Chorui vadovauja jauna muzikė Emilija Pakštaitė. Antrojo programos daly Grandies tautinių šokių grupė pašoko tautinių ir stilizuotų šokių pyne "Kai aš šokau su šelmiu berniuku". Gausi ir gerai mokyt. I. Smieliauskiene paruošta jaunimo grupė, akordeonistai A. Stelmokui grojant, pašoko pluoštą įvairių nepaprastai gražių šokių. Programos atlikėjams padėkos žodį tarė Petras Andreika. Vadovė E. Pakštaitė ir I. Smieliauskienei įteikta gėlių. Programos atlikėjams, kurių buvo apie 100, įteikta Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos trečias tomas.

Adriana Jocyte, iš Argentinos atvykusi gitaristė ir solistė, vasario 6 Jaunimo Centre suruošė koncertą padainavo daug estradinių dainų. Tos pačios dienos vakarą ji atliko programą lietuvių televizijoje.

J. Kaunas

POMPANO BEACH, FLA.

L.B. Auksinio Kranto apylinkės visuotinis narių susirinkimas įvyko sausio 30. Dvejiems metams išrinkta nauja valdyba: Jonas Paškus — pirmininkas, Birutė Sidzikauskienė — vicepirm., Ona Liutermozienė — sekretorė, Genė Petrauskienė — išdininkė, Ona Rudaitienė — narė socialiniam reikalui, Nijolė Žutaitienė ir Leonas Butkus — nariai. Revizijos komisija: Vytautas Mošinskis, Petras Svila ir Jonas Vainauskas.

Susirinkusieji apgailėjo, kad Valerijonas Balčiūnas ir Oskaras Čižauskas sveikatos sumetimais nebesutiko toliau pasilikti valdyboje. Jiem buvo nuoširdžiai padėkota už jų darbą.

Dalyvavo 48 nariai ir šia proga visi sumokėjo savo solidarumo įnašą šiem metams. Susirinkimo metu į apylinkę įstojo 10

BALTIMORĖ

Baltimorės Lietuvių Taryba ir Lietuvių Bendruomenė surengė Lietuvos nepriklausomybės sukakties minėjimą vasario 20. Mišias 8:30 v. ryto Šv. Alfonso bažnyčioje aukėjo kun. A. Dranginis. Vyrų choras giedojo per mišias. Tą pačią dieną 1:30 val. po pietų daug publikos susirinko į Lietuvių Svetainės didžiojo salės vykusį banketą. Minėjimas bus tęsiamas vasario 27, sekmadienį, 2 val. po pietų Lietuvių Svetainės salėje, kur kalbės A. Zerr iš Philadelphia. Meninę programą atliks tautinių šokių grupės ir vyrų choras Daina.

Lietuvių svetainės šerinkinkai rengia jautienos kepsnių balių kovo 6, sekmadienį, nuo 1 iki 6 val. Lietuvių svetainės salėje ir kambariuose. Šokiam gros Jono Lekevičiaus Music Men orkestras. Veiks loterija.

Madų parodą rengia Šv. Alfonso parapijos sodalietės kovo 8 gražioj Fountain Bleu salėje. Vakaras prasidės su vakariene. Vėliau bus naujausių moteriškų ir vyriškų drabužių paroda. Pelnas skiriamas Šv. Alfonso parapijos reikalui. Bilietus galima gauti pas Evelyn Stradsauskas ir kleboniją.

Šv. Vardo draugijos vyrai metinius pusryčius turės kovo 13, sekmadienį, Šv. Alfonso mokyklos salėje. Pirmininkas Algirdas Veliuona kviečia visus narius dalyvauti 8:30 mišiose Šv. Alfonso bažnyčioje ir po mišių pusryčiuose, kuriuos pagamins sodalietės. Pusryčiuose dalyvaus žymus Baltimorės policininkas ir bus padaryta metų apžvalga.

AUKOS DARBININKUI

Darbininko skaitytojai, prisidėdami prenumeratos mokesčių, prisidėję aukomis už kalendorių, įvairius patamavimus ar šiaip spaudą parėmę:

40 dol. — L. Jurkūnas, Brooklyn, N.Y.

23 dol. — A. Patamsis, Fort Myers, Fla.

15 dol. — E. Mickeliūnas, Richmond Hill, N.Y.

Po 13 dol. — O. Bručas, St. Petersburg Beach, Fla., D. Jonaitis, Woodhaven, N.Y., M. Paškevičius, Hampton Bays, N.Y.

12 dol. — J. Korkutis, Dorchester, Mass.

10 dol. — R. Bublys, Richmond Hts., Ohio.

Po 8 dol. — O. Valenskienė, Richmond Hill, N.Y., J. Fronckus, Methuen, Mass., J. Girevičius, St. Catharines, Ont., C. launas

naujų narių.

Susirinkimas vyko Ft. Lauderdale Inn patalpose ir buvo pradėtas bendrais priešpiečiais. Visi buvo labai patenkinti ir pagėidavo, kad valdyba dažniau suorganizuotų tokių subuvių. Kiti priešpiečiai bus kovo 13 d., 1 v. p. p. tose pačiose patalpose.

bvs

1977 KELIONĖS Į LIETUVĄ

VIENOS SAVAITĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ: 1 naktis Maskvoj, 6 dienos ir 5 naktys Vilniuj su dienos ekskursija į Kauną, 1 naktis Maskvoj.

Balandžio 24 — gegužės 2 — \$858, rugsėjo 18-26 — \$858, spalio 9-17 — \$826

DVIEJŲ SAVAIČIŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ, VOKIETIJĄ IR ANGLIJĄ: 1 naktis Maskvoj, 6 dienos ir 5 naktys Vilniuj su dienos ekskursija į Kauną, 4 naktys Miunchene ir 3 naktys Londone.

Birželio 26 — liepos 10 — \$1,253, liepos 17-31 — \$1,253 KAINON ĮSKAITOMA: kelionė lėktuvu ekonominė klasė GIT, pirmos klasės viešbučiai, du kambariai, trys valgiai kasdien, pusryčiai ir vakarienė Miunchene ir Londone, miestų apžiūrėjimai, bagažo pernešimas.

Kelionių kainos sudarytos pagal oro kelionių kainoraštį, įsigaliojantį balandžio 1. Kelionės kainon įeina kelionė iš Bostono, New Yorko arba Montrealio PAN American World Airways ar kitom IATA priemonėm. Dėl informacijų kreiptis:

ALGIRDAS MITKUS
BALTIC TOURS
8 WHITE OAK ROAD
NEWTON, MASS. 02168

TELEF. (617) 969-1190

Kiekvienai kelionei yra ribotas keleivių skaičius. Patartina rezervuoti sau vietą kiek galint anksčiau.

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

Vienos savaitės iš BOSTONO, NEW YORKO, MONTRÉALIO

BALANDŽIO 6—\$721
BALANDŽIO 27—\$735
GEGUŽĖS 2—\$829

GEGUŽĖS 7—\$829
GEGUŽĖS 12—\$829
RUGSĖJO 21—\$815

Dviejų savaitių iš BOSTONO, CHICAGOS, NEW YORKO, MONTREALIO

GEGUŽĖS 18 (su Vak. Europa)
GEGUŽĖS 25—\$999
BIRŽELIO 15—\$1119
Rugsėjo 7 — \$999
Gruodžio 21 — \$983

BIRŽELIO 29, LIEPOS 13,
LIEPOS 27, RUGPIŪČIO 10—
iš CHICAGOS \$1257
iš NEW YORKO \$1136

Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ KITŲ MIESTŲ su papildomu mokesčiu.

REGISTRUOKITĖS IŠ ANKSTO — VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS!
TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE
393 West Broadway, P. O. Box 116
South Boston, Ma. 02127, Tel. (617) 268-8764

Sav. Aldona Adomoniene

Prices based on double occupancy and are subject to changes and/or Government Approval.

Norintiem atsikviesti gimines iš Lietuvos sutvarkome iškvieltimo dokumentus.

nada, A. Čampė, Waterbury, Conn., S. Damulis, Vista, Calif., K. Lambertas, Pottstown, Pa., S. Meškys, Brooklyn, N.Y.

6 dol. — P. Mikšys, Worcester, Mass.

Po 5 dol. — J. Jasinskas, Seminole, Fla., J. Kontautas, Clinton, N.J., S. Barakauskas, Brooklyn, N.Y., F. Rogers, Nutley, N.J., A. Žukas, Woodhaven, N.Y., M. Biliūnas, Centerville, Mass., C. Surdokas, Baltimore, Md., E.B. Paliulionis, Cicero, Ill., A. Puzinas, San Mateo, Calif., A. Giniotis, Chicago, Ill., kun. J. Pragulbičkas, Elizabeth, N.J., V. Mamaitis, Elizabeth, N.J., dr. S. Pragulba, Highland Park, Mich., S. Raudys, Chicago, Ill., S. Stravinskis, Chicago, Ill., M. Raudys, Chicago, Ill.

4 dol. — S. Jurskytė, Philadelphia, Pa.

Po 3 dol. — A. Matulionis, Plattsburgh, N.Y., A. Lucas, Bristol, Conn., L. Tamošaitis, Woodhaven, N.Y., B. Kovas, Norwood, Mass., dr. R. Dovydaitis, L.A., Calif., A. Kunradas, Syoset, N.Y., I. Dvorak, Richmond Hill, N.Y., A. Arlickas, Long Island City, N.Y., M. Macys, Massapequa Park, N.Y., S. Kerdock, Brooklyn, N.Y., K. Bačanskas, Dorchester, Mass., A. Gercas, Guarico E-do Lara, Venezuella, R. Ceilius, Woodhaven, N.Y., E. Kireilis, Hartford, Conn., A. Belauskas, Brooklyn, N.Y., J. Kepenis, Grotton, Conn., J. Cesna, Chicago, Ill., A. Bacevičius, Newton, Mass., A. Zubritsky, Kennett Square, Pa., A. Bortkevičienė, Woodhaven, N.Y., B.P. Laučka, Columbia, S.C., A. Žukauskas, Metuchen, N.J., D. Razulevičius, Norwood, Mass., A. Uelis, Ridgewood, N.Y., P. Averka, So. Boston, Mass., C. Balsavich, Brockton, Mass., J. Bajoriūnas, Hamilton, Ont., Canada, A. Balickaitienė, Chicago, Ill., J. Šileikis, Toronto, Ont., Canada, M. Palūnas, Akron, Ohio, C.J. Karbočius, Amsterdam, N.Y., M. Brakas, Sioux Falls, S.D., L. Ulrich, Maspeth, N.Y., A. Sakaitis, Woodhaven, N.Y., A. Kaunas, So. Ozone Park, N.Y., S. Bunumas, Putnam, Conn., E. Bublaitis, Woodhaven, N.Y., E. Paliulis, Cambridge, Mass., A. Zarskus, Woodhaven, N.Y., J. Kanapka, Waterbury, Conn., P. Grušas, Agoura, Calif., V. Karutis, Amsterdam, N.Y., S.L. Everlin, Avenel, N.J.

Po 2 dol. — A. Andriusis, Easton, Pa., F. Zutkus, New York, N.Y., H. Butkus, Woodhaven, N.Y., Z. Dičpinigaitis, Woodhaven, N.Y., O. Linartas, Elizabeth, N.J., K. Prapuolenis, Worcester, Mass., A. Mačionis, E. Northport, N.Y., E. Grudziuskas, Flossmoor, Ill., C. Masaitis, Havre de Grace, Md., O. Osmolskis, Richmond Hill, P. Vaskys, Cheltenham, Pa., M. Varneckas, Clark, N.J., E. Budriūnas, Los Angeles, Calif.

Po 1 dol. — G. Gobis, Amsterdam, N.Y., P.J. Wallis, St. Petersburg Beach, Fla., M. Katilus, Kearny, N.J., A. Rudzitis, Elizabeth, N.J., M. Rumkevičius, Philadelphia, Pa., N. Gust, Simsbury, Conn.

Visiems aukotojam nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

NEIL G. LEONARD
YOUR RURAL REALTOR OTSEGO CO. HIGHWAY
NO 3 MT. UPTON, N.Y. 13899 TEL.: 807 783-2211
WRITE FOR EARLY SPRING LISTINGS

BASEMENTS
ATTICS
YARDS
CLEANED
CALL 212 436-6763

DANA CONSTRUCTION
No Job Too Big Or Too Small
Quality Workmanship
Call 516 741-2558

ECONOMY HOME IMPROVEMENTS
CARPENTRY, MASONRY, ALUMINUM
REPAIRS OR GENERAL CONTRACTING
LIC. NO. 734762 375-0625 OR 951-8309

DUDEK & POLING
ELECTRICAL CONTRACTORS
COMMERCIAL, INDUSTRIAL & HOMES
ESTIMATES GIVEN
85 FULTON STREET KEYPORT, N.J.
PHONE (201) 264-7874

CALR M. PETERSON
CLOCKMAKER
EXPERT REPAIRS ANTIQUE CLOCKS ANY TIME
PIECE PARTS MADE, FINE WATCH REPAIRING.
30 WHITE ST. RED BANK, N.J.
CALL 201 741-5588

SINGER, MERROW OPERATORS,
BUTTONHOLES, BUTTONS AND LINING.
ALSO PRESSERS
INWOOD FASHIONS 283-8265 3835 9TH AVE
NYC (BETWEEN 205-206 ST.)

FURNITURE
OUT OF TOWN DEALER
Will Pay Top Cash For Used
FURNITURE, ANTIQUES &
Anything of Interest
Fast Service — Fast Cash
(212) 849-7862

TEELA-WOOKIE
Daily riding
Ages 6-16 Out-
standing instruction.
70 mounts. Beginners,
show horses, hunters.
Stable management.
Swimming, SCUBA,
gymnastics, golf,
tennis, \$830-\$960, out-
fit rented. Est. 1913.
Accredited ACA.
Write for booklet.
Mr. & Mrs. John Walker
Box 167-T
Sudbury, MA
01776
THE
HORSEBACK CAMPS
IN VERMONT

DEXTER PARK
PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
TELEF. 296-4130

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK,
NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOS.
IŠSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Kasolino
MEMORIALS
66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MŪSŲ VIENINTELĖ VIETA —
GAUSI PARODŲ SALĘ

OPERATORS
Blind Stitch Mauser &
Button & Button Hole. Call
SLM KNIT FASHIONS, 212 497-5846

ROOFING
BOB SACHER
NEW AND RE-ROOFING. LEADERS AND
GUTTERS
128 ROAD HALL ROAD JAMESBURG, N.J.
TELE: 201 521-1588
FREE ESTIMATES

SIMONS & SONS
TERMITE & PEST
CONTROL
PHONE 201 757-3295 201 757-3921
MR. WILLIE SIMMONS
40 WOODBINE AVENUE
PLAINFIELD, N.J.

FLOOR COVERINGS GRAND OPENING FEB. 14
WHITESTONE FLOOR COVERING
LINOLEUM, TILE & WOOD SOLD & PROFESSIONALLY INSTALLED. CARPETS INSTALLED.
FROM \$6.99 SQ. YD. ALL BRAND NAMES SOLD
153-71 CROSS ISLAND PKWY. 767-4047

LIMOUSINE SERVICE
WHITE LIMOUSINE FOR WEDDINGS \$40
WITH WEDDING HORN \$5.00 EXTRA
BLACK LIMOUSINE \$35.00
ALL LOCATIONS 24 HR. SERVICE
(212) 539-4331

IRON RAILINGS
INTERIOR & EXTERIOR GATES, WINDOW
GUARDS ROOM DIVIDERS TRELLISES, PATIO
RAILS DEAL DIRECT FROM MANUFACTURER

SUPREME RAILING CORP
(516) 226-0039

J&P LIMOUSINE
CADILLAC SERVICE
79-17 24 AVE., JACKSON HTS. (212) 478-0563
SPECIAL RATE FOR WEDDINGS SILVER &
BLACK LIMOUSINES WITH WEDDING HORNS
WHITE RUNNER FOR CHURCH (ALSO FOR
PROMS)

CARPENTER
EXCELLENT WORK
VERY REASONABLE RATES
CALL 212 723-4886

VALDO
HOME IMPROVEMENT
1416 FLATBUSH AVENUE — BKLYN.
WE DO ELECTRICAL, PLUMBING HEATING
SYSTEM BOILERS, CARPENTRY, MASONRY,
BASEMENT FINISHING, ROOFING. CALL 24
HOURS 212 693-1889 OR 322-3914

PAINTING 212-FI 3-4767
INTERIOR — EXTERIOR
We Specialize in Spanish Texture
Ceilings for Everlasting Beauty.

PAINTING PAPER HANGING
DECORATING FREE ESTIMATES
CALL KURT MEYER RIECKS
CALL (212) 847-2786

AL'S TRUCKING & DELIVERY
SERVICE
OPEN 24 HOURS DAILY 7 DAYS WEEKLY ALSO
EXTERMINATING FOR HOMES COMMERCIAL &
INDUSTRIAL CALL 914 668-6058 212 324-3539

TRUCKING
S & L TRUCKING
Local & Long Distance
at Discount Prices
(212) 937-6955

ALFAX IRON WORK
INT. EXT. GEN'L REPAIRS STEEL PORCHES
FENCES RAILINGS SPIRAL STAIRCASES
WINDOW GUARDS GATES CELLAR DOORS
ROOM DIVIDERS 191 GREENPOINT AVE
BROOKLYN CALL 383-6587

EXP. MERROW MACHINE
OPERATORS
DESIGNS UNLIMITED
999 Metropolitan Ave., Bklyn.
Apply In Person

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ NEW YORKE

Vasario 20 New Yorke paminėta Lietuvos nepriklausomybės šventė. Iškilmingos pamaldos vyko Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Mišias koncelebravo kun. P. Raugas, kun. A. Račkauskas, kun. S. Raila, kun. J. Čekavičius, kun. J. Gurinskas ir kun. K. Pugevičius. Mišių metu kalbėjo Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis. Pamokslą pasakė kun. J. Čekavičius.

Lietuviškas mišias Rūpintojėlio garbei giedojo Apreiškimo parapijos choras, kuriam vadovavo Viktoras Ralys, nes Algirdas Kačanauskas dar vis serga. Be šių mišių, dar giedojo keletą giesmių.

Po pamaldų visi perėjo į žemutinę parapijos salę, kur buvo vaišės.

Pamaldose, nežiūrint labai blogo oro, žmonių buvo gana daug. Organizacijos dalyvavo su vėliavomis.

Minėjimas K. Židiny

Šventės antroji dalis vyko Kultūros Židiny. Oras buvo blogas, bet žmonės tikrai parodė didį savo patriotizmą ir pagarbą Lietuvai. Jų prisirinko pilna salė. Dėl blogo oro šiek tiek vėlinosi, tai ir programa pradėta pavėluotai.

Šiomet New Yorko Lietuvių tarybai vadovauja Peter C. Wytenus. Jis ir pradėjo programą.

Atitraukus uždangą, sceną puošė dailininko Česlovo Janušo sukurti specialūs papuošimai. Buvo įrašyta Mindaugo vainikavimosi data, buvo ir karaliaus karūna, paskui 1918-1977 metai, didelis laisvės

varpas su vytimi ir tautinė juosta per raudoną skydą, ant kurio kabėjo visi papuošimai.

Pradžioje įneštos Amerikos ir Lietuvos vėliavos. Himnus sugiedojo Perkūno choras, kuris jau stovėjo išsirikiavęs scenoje. Invokaciją lietuviškai ir angliškai sukalbėjo kun. K. Pugevičius.

Perkūnas dainuoja

Po invokacijos programai vadovauti pakviestas Pranas Ažuolas; jaunas vaikinai. Jis pristatė chorą ir jo dainas.

Choras atliko: kun. L. Budrecko — Tyliai, tyliai, V. Paulausko — Jūreivių maršą ir V. Gorino — Arą. Solo partijas dainavo Stasys Karmazinas. Šią paskutinę dainą choras skyrė Tomui Venclovai, kuris sėdėjo salės pirmoje eilėje. Tai buvo tikrai įspūdingas momentas, kai šis disidentas pakilo iš vietos ir nusilenkė plojančiai publikai.

Chorui dirigavo Vytas Daugirdas, akomponavo Dalia Sakaitė.

Užtraukus uždangą ir persiorganizuojant tolimesnei programai, buvo pristatyti šio vakaro garbės svečiai.

Prieš uždangą Petras Tutinas perskaitė nepriklausomybės aktą.

Gen. konsulo kalba

Uždangą atitraukus, kalbėjo Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis. Savo kalbos pradžioje jis prisiminė dr. Jono Basanavičiaus 50 metų mirties sukaktį.

Paprašė publiką pagerbti dr. Joną Basanavičių vienos minutės tyla.

PADĖKA

A.A.

VYTAUTAS BILIŪNAS,

mūsų sūnus, vyras ir tėvas, mirė 1977 sausio 12 ir buvo palaidotas sausio 18 Šv. Jono kapinėse Springdale — Stamford, Conn.

Nuoširdžiai dėkojam kun. V. Martinkui, kun. S. Ylai, kun. A. Naujokui už paaukotas mišias ir Putnamo seselėms už maldas už Vytauto sielą.

Dėkojame JAV LB Krašto valdybos pirmininkui A. Gečiui ir visiems, kurie užprašė šv. mišias už velionio sielą, prisuntę gėlių prie jo karsto, pareiškę mum užuojautą spaudoj, laiškais ir asmeniškai, aukojo Vytautui atminti Putnamo seselėms, Kultūros Židiniui Brooklynne, Maironio lituanistinei mokyklai Brooklynne, Darbininko laikraščiui ir kitom lietuviškom kultūrinėm organizacijom.

Dėkojam giminėm, draugam ir pažįstamiem už parodytą didelį nuoširdumą mūsų skaudaus liūdesio dienoje.

Žmona Glijorija, duktė Gailė, sūnus Mykoliukas ir tėvas Mykolas žmona Janina

Mielą pusbroli

EUGENIJŲ VALIONI,

mylimai žmonai ELENAI mirus, giliai užjaučia ir kartu liūdi

Regina ir Mečys Slavinskai

Rajono vadijos nariui

ps. STEPUI ZABULIUI,

jo motinai mirus, nuoširdžiai užuojautą reiškia

LSB Atlanto Rajono vadija ir visi rajono broliai

A.A.

KOTRYNAI BRAZAUSKIENEI

Lietuvoje mirus, sūnui dipl. miškininkui Jonui ir jo žmonai dantų gydytojai Albinai nuoširdžiai užuojautą reiškia.

Emilija ir Pijus Didžbaliai

Lietuvos gen. konsulo ir Vliko surengtame Vasario 16 priėmime svečių dalis: I-oje eilėje k. sėdi Pietų Afrikos gen. konsulas V.G. Stock, Lietuvos gen. konsulas A. Simutis su ponia, New Yorko konsulinio korpuso prezidentas Urugvajaus gen. konsulas H. Y. Goyen-Alvez, Haiti gen. konsulas W. Florestal. II-oje eilėje — New Yorko Alto pirmininkas P. Wytenus, Batuno pirm. K. Miklas, LB tarybos narys dr. P. Vileišis, LB New Yorko apygardos pirm. A. Vakselis, Estijos gen. konsulas E. Jaakson, radijo komentatorius Barry Farber, Estų amerikiečių tarybos pirm. I. Pleer, Vliko vice pirm. Jurgis Valaitis, Trinidado ir Tobago konsulai. Nuotr. C. Binkins

Toliau savo kalboje jis kvietė susikaupti ir pamąstyti. Juk senoji Lietuvos valstybė 18 amžiaus gale gyveno paskutines dienas. Lietuva buvo jau karste ir net buvo palaidota. Net Adomas Mickevičius apgailestavo, kad ši garbinga tauta jau miršta. Bet štai palaidota tauta 1918 prisikelia naujam gyvenimui. Lietuvos nepriklausomybės 22 metų niekas iš istorijos neištrins. Tauta įgavo pasitikėjimą savimi. Ir dabar nauji okupantai nepalaužia tautinės sąmonės ir niekada nepalauš.

Toliau jis palietė teisingumą, kaip valstybės pagrindą. Koks gi teisingumo pagrindas yra Lietuvoje, okupuojamos valstybės pamatuose? Tai didžiausias melas, kurio nebuvo istorijoje. Todėl melu paremta valstybė ir turi subyrėti. Toji aplinkybė neleidžia ir Lietuvai prarasti vilties ir ragina dar labiau dirbti dėl Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės.

PRIĖMIMAS

Lietuvos nepriklausomybės šventės proga vasario 18, penktadienį, priėmimą surengė Lietuvos gen. konsulas A. Simutis ir Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas. Priėmimas buvo Carnegie Endowment salėje Manhattanne. Prasidėjo 6 val., baigėsi 8 v.v. Buvo svečių prisirinkę apie 80. Didesnė jų dalis tai lietuviai, įvairių organizacijų pirmininkai, valdybų nariai, visuomenės veikėjai, įvairių rūšių menininkai. Buvo svečių ir kitų tautų.

Vaišėm įpusėjus, gen. konsulas Anicetas Simutis tarė žodį angliškai, pasveikindamas susirinkusius, primindamas šventės prasmę. Sveikinimo žodį tarė ir Tautinės Kinijos konsulas, New Yorko konsulinio korpuso prezidentas Urugvajaus gen. konsulas.

Buvo pakviestas kalbėti ir Tomas Venclova, šio vakaro bene didžiausia sensacija. Jis čia atvyko su Aušra ir Jonu Jurašais. T. Venclova kalbėjo angliškai ir prisiminė, kad jis yra Žmogaus teisių komiteto atstovas, suminėjo ir kitus narius, likusius Lietuvoje, kad jų visų pareiga kovoti dėl geresnių žmogaus teisių Sovietų Sąjungoje. Sugiedotas ir Lietuvos himnas.

Dažnai šiuose priėmimuose nebūdavo nei jokio sveikinimo žodžio, nei kalbų. Gerai, kad šiais metais buvo tokia sveikinimų programėlė ir kad buvo sugiedotas himnas. Tai ne tik įvairino vakarą, bet drauge tai buvo ir idėjinis momentas visame priėmime.

Priėmimo dalyvavo kitų tautų svečių, kuriuos matome nuotraukoje. (p.j.)

NEW YORK — Laisvės Žibury, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

Paskui Lietuvos gen. konsulas kreipėsi angliškai į svečius. Išryškino, kad prezidentas stoja už Žmogaus teises ir padėjo visiems, kad jie čia atsilankė ir taip parėmė kovojančius dėl tautos laisvės.

New Yorko valstybės proklamacija

Toliau į sceną užkopė New Yorko senatorius Martin J. Knorr,

A.A. FABIJONAS SARANKA

Pereitą savaitę gauta žinia, kad Vilnių vasario 8 mirė, antro širdies priepuolio ištiktas, Fabijonas Saranka, sulaukęs 87 metų, ilgamietis Paterson, N. J. gyventojas.

Velionis sausio 3 apsirgo gripu ir buvo paguldytas ligoninėje, Vilniuje. Liga komplikavosi, ir ištiko sunkus širdies priepuolis. Pagulėjęs apie mėnesį ligoninėje ir bent kiek sustiprėjęs, vasario 4 iš ligoninės buvo išleistas. Gyveno su žmona ir dukterimi bei žentu savo nusipirkta didžiųjų pastatų bute. Vasario 8 d., 6 val. ryto gavo antrą širdies priepuolį, kurio neatlaikė ir mirė. Velionies palaikai iš Vilniaus palydėti į gimtuosius Leliūnus, Utenos apskrity. Palaidotas šalia savo tėvo, kuris prieš daugelį metų mirė sulaukęs 115 metų.

Velionis Fabijonas Saranka ilgą laiką gyveno Paterson, N.J. Buvo uolus ir ištikimas Šv. Kazimiero lietuvių parapijos narys ir rėmėjas. Priklausė įvairiom organizacijom, lankė parengimus, rėmė daugelį lietuviškų organizacijų. Velionis buvo labai geros širdies, paslaugus visiem, kuo tik galėjo, visiem padėjo ir patarnavo. Taip pat labai daug padėjo "dypukams". Visi jį vadino "dypukų" tėvu. Gausiai šelpė savo artimuosius, likusius Lietuvoje.

Į Ameriką atvyko būdamas jaunas berniukas. Daug vargo patyrė, kaip ir daugelis ano meto imigrantų. Bent trejetą kartų buvo grįžęs į Lietuvą aplankyti saviškių. Prieš antrąjį pasaulinį karą vėl atvyko į JAV ir čia išgyveno iki 1975. Į amžiaus pabaigą nutarė grįžti pas savuosius į Vilnių, kad jų globoje galėtų užbaigti šios žemės kelionę.

Velionis buvo šviesaus proto, gilaus tikėjimo ir dideliai gailėstingos širdies. Jis rasdavo laiko dalyvauti beveik visų parapičių laidotuviuose, už kiekvieną užprašydavo mišias. Todėl Patersono lietuvių bendruomenė ir parapija labai skaudžiai išgyveno jo mirtį, ir pagal jo paties klebonui pareikštą valią (laiške rašytam 1975 lapkričio 6), bus už jo vėlę atlaikytos iškilmingos laidotuvių pamaldos šeštadienį, vasario 26, 8 val. ryto. Po pamaldų bus šermenų pusryčiai parapijos salėje. Visi velionies bičiuliai maloniai kviečiami dalyvauti.

didelis lietuvių bičiulis, kuris atsilanko į visas didžiąsias lietuvių šventes. Jis paskaitė rezoliuciją, kurią senatas priėmė Albany. Rezoliucija reikalauja paskelbti Lietuvos nepriklausomybės dieną. Paskui paskaitė ir New Yorko valstybės gubernatoriaus Carey' paskelbtą proklamaciją. Abu dokumentus per-

(nukelta į 8 psl.)

Fabijonas Saranka, kai 1965 gegužės 8 buvo gerbiama jo 75 m. sukakties proga

Lietuvoje liko žmona Sofija, dvi dukters su šeimomis. Čia gi Amerikoje — sesers sūnus Vytautas Augustinas, gyv. Richmond Hill, N.Y., ir brolio sūnus Pranas Zaranka, gyv. Detroito.

(kvd)

BOSTONO ŽINIOS

Kaziuko mugė, rengiama Bostono skautų ir skaučių, įvyks kovo 6.

Naujosios Anglijos Baltų Draugijos koncertas įvyks kovo 11.

Lietuvių Bendruomenės Bostono apylinkės įkūrimo 25 metų sukakties minėjimas įvyks kovo 13.

Minkų radijo valandos koncertas ir filmų vakaras vyks kovo 27.

Laisvės Varpo radijo pavasarinis koncertas įvyks balandžio 17.

Bostono tautinių šokių samborio vakaras ir Romo Kalantos minėjimas įvyks gegužės 14.

Trans-Atlantic Travel Service, vadovaujama Aldonos Adomonienės, praneša, kad nuo vasario 21 pradėjo naujas darbo valandas: kasdien nuo 9 val. ryto iki 5 val. po pietų, penktadieniais nuo 9 iki 7 val. vak. Šeštadieniais uždaryta. Pirmoji ekskursija į Lietuvą išvyksta balandžio 6. Dėl kitų ekskursijų 1977 m. į Lietuvą tvarkaraščio skambinkite ar rašykite: Trans-Atlantic Travel Service, 393 West Broadway, P.O. Box 116, So. Boston, Mass. 02127. Tel. (617) 268-8764.

— **Lietuvių Enciklopedijos** leidyklai sutikus, JAV LB išleido sąlanką anglų kalba: "Towards an Understanding of Lithuanian-Jewish Relations". Pradžioje JAV LB įvadas (du puslapiai), kiti keturiolika puslapių — Vinco Rastenio straipsnio "Jews in Lithuania" iš Encyclopedia Lituanica II tomo atspaudas. Rašoma apie žydus Lietuvoje nuo XIV šimtmečio iki pastarųjų dienų. Sąlankos formatai 4"x9". Galima gauti iš JAV LB valdybos nario A. Gailiūšo adresu: 704 Benson Road, Philadelphia, Pa. 19111. (E)

— **Eglutės**, lietuvių vaikam vienintelio laikraščio išėivijoj, redagavimas pastiprintas naujom taktininkėm. Skyrius tvarko: gamtos — I. Grigaitienė, kalbos — Laima Bačinskaitė-Šalčiuvienė, pasakų — dr. Austė Palikaitė-Vygantienė, muzikos — M. Mažeikaitė-Utz, darbėlių — J. Zubinienė. Vyr. redaktorė — seselė Ona Mikailaitė.

BOSTON, MASS. — WLYN 1360 ir FM 101.7 sekma. 1-1:30. S. Minkus, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Tel. 268-0489.

LAISVĖS VARPAS Sekm. 11-12 val. WWEL, 1430 KC. P. Viščinis 173 Arthur St. Brockton, Mass. 02402. Telef. 586-7209

BUDELIS OLD WORLD TOUR APLANKYS LIETUVĄ

Gegužės 12 iš Baltimorės-Washingtono pro Helsinkį skrisime į Maskvą. Ten pernakvojus, išvyksim šešių dienų pasisvečiavimui į

LIETUVĄ — VILNIŲ IR KAUNĄ.

Aplankius tėvų ir protėvių žemę, grįšim į Maskvą vienai dienai. Gegužės 20 skrisim į Baltimorę-Washingtoną.

Kaina \$1038.00. Iš kitų miestų mažiau, prisijungiant New Yorke.

Vadovauja THOMAS COOK, INC.

Dėl rezervacijų ir informacijų kreiptis:

ALBERT J. JUŠKUS
4515 WILMSLOW RD.
BALTIMORE, MD. 21210

Tel. (301) 396-5798 arba
(po 6 val. vak.) 366-4515

DARBININKAS

NEW YORK

Redakcija (212) 827-1352
 Administr. (212) 827-1351
 Spaustuvė (212) 827-1350
 Vienuolynas .. (212) 235-5962
 K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
 BROOKLYN, N.Y. 11207

Maironio lituanistinės mokyklos tėvų komitetas, pasinaudodamas žiemos atostogom, kada pamokų nebus, vasario 25-27 rengia išvyką į Hunter Mountain ir Cortina Valley, Catskill kalnuose, 120 mylių nuo New Yorko. Ten yra geros sąlygos slidinėti. Nakvoja latvių stovykloje Rota.

Dail. Kazimiero Žoromskio kūrinių paroda rengiama kovo 19-20 Kultūros Židiny. Tai bus jo kūrybos apžvalginė paroda, kuri užims abi sales. Paroda skiriama jo pirmos individualinės parodos 30 metų sukaktį paminėti. Toji pirmoji jo paroda buvo surengta Madride, Ispanijoje. Iš Ispanijos dailininkas nukeliavo į Kolumbiją, iš ten — į Chicagą ir iš Chicagos atvyko į New Yorką. Čia suaktyvinę ir apžvalginę parodą rengia specialus komitetas, kurį sudaro Renata Alinskienė, Filomena Ignaitienė, Regina Kudžmienė, Alė Staknienė ir Jadvyga Vytyvienė.

Maironio lituanistinė mokyklų šį savaitgalį dėl kuro taupymo pamokų nebus.

Kazimieras Klastauskas, žurnalistas, sunkiai sirgęs, mirė vasario 16 d. 5 v. po pietų. Buvo 69 metų, kilęs iš Šiaulių apylinkės, studijavęs teisę, į Ameriką atvykęs 1970 iš Kolumbijos. Palaidotas vasario 18 iš Apreiškimo parapijos bažnyčios Šv. Karolio kapinėse. Nuliūdime liko žmona. Laidotuviams rūpinosi Liet. Tautinės sąjungos I-masis skyrius ir laidotuvių direktorius Matthew Ballas-Baltrūnas.

Kaukių balius, rengtas New Yorko ateitininkų vasario 19 Kultūros Židiny, praėjo nuotaikingai. Platesnis aprašymas kitame Darbininko numery.

Jaunimo Sąjungos tarybon ir New Yorko skyriaus valdybon rinkimai vyks balandžio 2. New Yorko apygardoj gyvena lietuvių kilmės 18-30 metų jaunuoliai, norį kandidatuoti į tarybą, turi ne vėliau vasario 28 apie tai pranešti rinkiminei komisijai adresu: Vytautas B. Radzivas, 84-16 110th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 441-2304.

Adv. A. J. Šavelskis paguldintas Wyckoff Heights ligoninėje, Ridgewood, N.Y. Advokatas nuvyko ligoninėn pasitikrinti sveikatos ir paliktas ilgesniui laikui. Draugai jam linki greit pasveikti ir vėl įsijungti į darbą, patarnaujant vietos lietuviams.

NAUJI LEIDINIAI VAIUKIAMS

Nykštukų mokykla — 3 dol., Karklų katinukai — 2 dol., Mano pirmoji Komunija — 5 dol., Kiškučio vardinės — 2.50 dol., Rimas pas Kęstutį — 2.50 dol. Šios ir kitos gražiai išleistos ir spalvotai iliustruotos knygtės gaunamos Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Darbininko 1977 m. kalendorius skaitytojams buvo išsiuntinėtasis 1976 lapkričio mėn. Jei kas negavo, ar norėtų gauti daugiau egzempliorių, prašom prisiųsti 2 dol. išlaidom padengti.

Išnuomojamas butas iš 3 kambarių dirbančiai porai. City Line. Dėl sąlygų skambinti tel. TA 7-0645.

Ridgewoode išnuomojamas 2 kambarių 1 asmeniui butas prie gero ir patogaus susisiekiimo. Tel. 497-5748.

— ST. PETERSBURG, FLORIDA ir apylinkėse perkant, parduodant ir nuomojant nuosavybes kreipkitės į ANGELE KARNIENĘ, Broker-Realtor, 6900-10th Ave. North, St. Petersburg, Fla. 33710. Telef. (813) 345-2738.

Tautos Fondo tarybos ir valdybos narių posėdžiui vasario 4 pirmininkavo TF tarybos vicepirm. J. Valaitis. Apžvelgta praeitų metų TF tarybos ir valdybos, TF atstovybių ir įgaliotinių veikla. Susipažinus su Vliko 1977 darbų programa, nutarta paskelbti kreipimąsi į lietuvių "Junkimės į Lietuvos laisvinimo darbą", kurį pasirašė TF tarybos pirm. prel. J. Balkūnas ir valdybos pirmininkas I. Gasieliūnas. Nutarta išplėsti TF įgaliotinių tinklą ir sustiprinti aukų rinkimą laisvajame pasaulyje. JAV aukos yra nurašomos nuo mokesčių. Čekius prašoma rašyti Tautos Fondo vardu ir siųsti adresu: P.O. Box 21073, Woodhaven, N.Y. 11421. (E)

Vliko valdyba vasario 8 svarstė pirm. dr. J. K. Valiūno trijų savaitžių kelionės Europoj programą. Pirmininkas bus Italijoje, Vokietijoje ir Anglijoje vasario 12-kovo 6. New Yorke jį pavaduotą vicepirmininkas Jurgis Valaitis. (E)

Vaižganto Kultūros Klubo pramatytos šios popietės:

Kovo 13, sekmadienį, 4 val. po pietų Kultūros Židinio mažojoje salėje popietė su dail. Viktoru Vizgirda. Paskaita "Lietuvių dailė dabarties Lietuvoje" bus iliustruota skaidrėmis.

Gegužės 15, sekmadienį, ten pat ir tuo pačiu laiku rašytojo dramaturgo Antano Škėmos prisiminimas. Programoje: Antanas Škėma ir jo kūryba — poetas St. Santvaras. Iš jo kūrybos skaitys dramos aktorius H. Kačinskas.

Birželio 12, sekmadienį, Pr. Naujokaičio Lietuvių literatūros istorijos veikalo pristatymas. Dalyvaus autorius. Veikalą pristatys rašytojas Vyt. Volertas.

Meno skaidrių popietė — susipažinimas su lietuvių, latvių ir estų menininkų kūryba — įvyks kovo 13, sekmadienį, 5 val. po pietų Estų namuose, 243 E. 34 St., Manhattane (tarp 2-ros ir 3-čios Ave.). Dail. A. Elskus pristatys lietuvių meno skaidres, meno kritikė E. Šturmė — latvių, o prof. O. Berendsen — estų rinkinį. Po programos atgaiva.

LB Great Necko apylinkė minės Lietuvos nepriklausomybės sukaktį vasario 26, šeštadienį, 7 val. vak. Elks Lodge salėje, 47 Grace Ave., Great Necke. Programoj kun. J. Pakalniškio invokacija, Martyno Gelžinio kalba ir apylinkės jaunųjų meniškų pasirodymas. Po to šeimininės vaišės. Vasario 27, sekmadienį, 1 val. po pietų kun. J. Gurinskas Great Necko St. Aloysius bažnyčioje aukos mišias už žuvusius ir kenčiančius dėl Lietuvos laisvės.

LINDEN, N.J. Kalbės S. Kudirka

Lindeno Altos skyrius, vadovaujamas jaunimo, Vasario 16-osios minėjimą rengia vasario 27, sekmadienį, 3 val. po pietų Lindeno Lietuvių Laisvės Parko svetainėje, 340 Michell Avenue, Linden, N.J.

Kalbą pasakys Simas Kudirka. Meninę programą atliks solistai Angelė Kiaušaitė ir Mečys Razgaitis. Tautinius šokius šoks Birutės Vaičiūnaitės vadovaujama tautinių šokių grupė Liepsna.

Po programos visi dalyviai bus pavaišinti kavute. Vaišių metu jaunimas perims Lietuvių Bendruomenės Lindeno apylinkės veiklą.

J. Prapuolenis

NEWARK, N.J. Vyčių šventė

Lietuvos vyčių 29 kuopa Newark, N.J., savo globėjo šv. Kazimiero šventę švęs kovo 6. Švč. Trejybės lietuvių parapijos bažnyčioje klebonas ir kuopos dvasios vadas prel. Jonas J. Scharnus 10:30 val. aukos mišias. Mišių metu giedos Šv. Cecilijos choras, vadovaujamas Klemenso Bagdonavičiaus. Kuopos nariai iš parapijos salės į bažnyčią eis organizuotai, kartu su Lietuvių-Amerikiečių legionieriais. Po mišių bus pusryčiai parapijos salėje. Kalbės Betty Foley, New Jersey Journal of Jersey City, N.J., religinio puslapio redaktorė. Jei bus laiko, bus ir klausimų — atsakymų skyrius. — F.V.

KEARNY, N.J.

Atmintinas minėjimas

Vasario 16-oji — didžioji mūsų tautos šventė — su nemažu entuziazmu čia švenčiama kiekvienais metais. Šiomet ji prasmingai paminėta vasario 13.

10 val. ryto už žuvusius ir kenčiančius lietuvių mišias aukojo ir prasmingą pamokslą pasakė Tėv. Viktoras Gidžiūnas, OFM.

Mišių metu parapijos choras, vadovaujamas vargonininkės Genevieve Mazur, giedojo gražias lietuviškas giesmes, o mišiom pasibaigus visi bendrai sugiedojo Lietuvos himną ir Marija, Marija.

Tuoju po pamaldų miesto aikštėj vyko iškilmingas mūsų trišpalvės iškėlimas. Iškėlimėse dalyvavo nemažas būrys lietuvių su parapijos klebonu kun. D. Pocium ir kitais mūsų kolonijos draugijų atstovais. Atsilankė ir visa miesto vadovybė — burmistras David Rowland ir visi tarybininkai (Councilmanai). Burmistras tarė palankų lietuviams žodį ir klebonui D. Pociui įteikė specialiai išleistą proklamaciją Lietuvos nepriklausomybės 59 metų sukakties proga. Vakare Lietuvių Katalikų

Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjime vasario 20 Kultūros Židiny iš k. A. Mažeika, Daiva Kezienė, Frederick Schmidt — assemblyman, gen. konsulas A. Simutis, N.Y. senatorius Martin J. Knorr, N.Y. miesto tarybos narys Walter Ward, N.Y. Alto pirm. Peter C. Wytenus, LB New Yorko apygardos pirm. Aleksandras Vakselis, assemblyman Joseph Lentol, Simas Kudirka, Wallace Rodgers, assembl. Peter Mirto padėjėjas. Nuotr. C. Binkins

NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ NEW YORKE

(atkelta iš 7 psl.)

davė pirmininkui Peter Wytenus.

New Yorko miesto proklamacija New Yorko miesto burmistro Abraham Beame proklamaciją scenoje perskaitė New Yorko miesto tarybos narys Walter Ward.

Bendruomenės Centre vyko minėjimas. Sugiedojo Lietuvos ir Amerikos himnus, klebonas kun. D. Pocius sukalbėjo maldą.

Juozas Mėlynis savo žody nurodė klausytojus į Lietuvos garbingą praeitį, sustojo ties nepriklausomybės laikotarpiu, kuris buvo nepaprastai kūrybingas.

Loreta Stukienė ekrane rodė nuotraukas iš dviejų kelionių okupuoton Lietuvoje. Ji davė ir plačius paaiškinimus lietuvių ir anglų kalbomis. Parodė ir Vilniaus bei Kauno bažnyčias, kurių dauguma paverstos muziejais ar sandėliais, o kitos dar tikinčiųjų lankomos. Tautos charakteris žiauriai žalojamas. Stengiamasi visais būdais įbrukti į žmonių širdis bedievybę ir rusicizmą. Kalama visiem į galvą, kad nieko nėra amžino, švento ir vertingo, išskyrus tai, kas reikalinga komunizmui.

Minėjimui sklandžiai vadovavo parapijos vargonininkė Genevieve Mazur. Lietuvos laisvinimo reikalas buvo renkamos aukos. Po minėjimo dalyviai pavaišinti kavute ir pyragaičiais.

J. Mėlynis

LIETUVOS STEIGIAMASIS SEIMAS

Šią knygą paruošė prof. dr. VANDA DAUGIRDAITĖ-SRUOGIENĖ ir išleido Tautos Fondas.

Šios knygos PRISTATYMAS įvyks vasario 27, sekmadienį, 4 val. po pietų Kultūros Židiny, Brooklyne.

Apie šią knygą referuos PROF. DR. B. NEMICKAS, DR. A. BUDRECKIS ir A. RAZGAITIS. Moderatorius — Tėv. DR. K. BUČMYS, OFM.

Visi, kuriems įdomu išgirsti apie nepriklausomos Lietuvos valstybės kūrimosi eigą, kviečiami dalyvauti. Bus galima šia proga įsigyti ir pristatomą knygą, kurios kaina 6.50 dol.

Išlaidom padengti prie įėjimo bus renkamos laisvos aukos.

TAUTOS FONDO VALDYBA

MALONIAI ESATE KVIEČIAMI DALYVAUTI

PAGRINDINIAME JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS 25 METŲ SUKAKTIES MINĖJIME,

kuris įvyksta

1977 KOVO 12, ŠEŠTADIENĮ,
HOTEL SONESTA CONSTITUTION PLAZA, HARTFORD, CONN. 06103

Billietus užsisakyti ir stalus rezervuoti prašome kreiptis pas JAV LB Hartfordo apylinkės valdybos pirm. Stepą Zabulį, 28 Fuller Avenue, East Hartford, Conn. 06108 (telefonas 203-289-2882). Bilieto kaina — \$15.00 asmeniui.

MINĖJIMO RENGĖJAI

JAV LB KRAŠTO VALDYBA JAV LB HARTFORDO APYLINKĖS VALDYBA

MINĖJIMO AKADEMIJA 6 VAL. VAK.

Kalba — JAV LB Tarybos Prezidiumo pirmininkas inž. RAIMUNDAS KUDUKIS
Meninę programą atlieka:
SAULIUS E. CIBAS, pianistas
BRIGITA PUMPOLYTĖ, smuikininkė
GENĖ UGIANSKIENĖ, sopranas

PRIĖMIMAS — 8 VAL. VAK.

IŠKILMINGAS BANKETAS — 9 VAL. VAK.

Įteikimas 1977 m. JAV LB premijos už dailės kūrybą

Pagerbimas JAV LB inkorporacijos dokumento signatarų

Garbės svečiais dalyvauja amerikietiškam ir lietuviškam gyvenimui vadovaują asmenys